

NÉPLAP

ALY KÖMUNISTA PÁRT KELETMAGYARORSZÁGI KERÜLETÉNEK NAPILAPJA

„A munkás egységfront szikláján épül a nemzet jövője! A zárt sorokban menetelő munkásságot követni fogja az egész dolgozó nép! Kovácsoljátok szilárdá a munkásság egységfrontját.“

(Májusi kiáltvány)

Németország leteszi a fegyvert a Szovjetúnióknak is

SEREKSZEMLÉT

fart ma Magyarország munkásnépe. Huszonhat esztendő némasága után szabad hazájában szabadon üli meg újra a magyar dolgozók élcsapata, a magyar munkásosztály a maga *harcos ünnepe*. Több mint félszázada vonul fel e napon minden évben a világ munkásosztályja seregszemlére. 1889 óta, amióta a párizsi munkáskongresszus május elsejét munkásünnepé avatta, amelyen a munkásság beszünteti a munkát, hogy a maga felszabadulásáért, a felszabadulás előfeltételeiért — a szervezkedési és gyülekezési szabadságért, a nyolcórás munkanapért stb. — sikra szállva felvonuljon, e nap mindig *„a nemzetközi munkásosztály szolidaritásának napja volt“*.

A fasiszta rémuralom halálvonaglása napjaiban nem lehet ma a *világ* munkásainak szolidaritásáról beszélni. A német munkás még kívül esik e nemzetköziségen, hiszen saját halálos ellenségeinek teljesített és részben még mindig teljesít csatlósszolgálatot, gyártja a tankot és ágyút, küzd a rablőhadsereg soraiban saját testvérei ellen. Sajnos, a magyar munkás is csak rövid ideje — és nem is saját erejéből — szabadult meg ettől a szegyeteljes járomtól. De megszabadult. De felismerte végre, mire kényszerítették, mire nem szabad soha többé kényszeríteni magát. *Legyen ez a nap, május elseje, mindenekelőtt hitvallás a magyar munkásság nemzetközi szolidaritása mellett a Szovjetúnió és a szabadság-szerető népek dolgozóival!* Legyen ez a nap, másodsor, határköve annak a harcnak, melyet a magyar munkásság a magyar dolgozók élén a *magyar népi demokráciáért, Magyarország szabadságáért és függetlenségéért, országunk újjáépítéséért* vív.

Huszonhat esztendeig börtön volt Magyarország, a dolgozók, elsősorban a munkásság börtöne. A dicső Vörös Hadsereg csapásai alatt megdőltek a börtön falai, megnyitottak kapui, lehulltak a fasiszta rabság bilincsei. Első szabad májusunkat a szovjetúnióknak, a dicső Vörös Had-

seregek és nagy vezérének, Sztálin elvtársnak köszönhetjük. Debrecen munkássága, amikor megkoszorúoz az elesett szovjethősök emlékszobrait, ne feledd, kinek köszönheted, hogy harci lobogóid alatt megjelenhetsz Debrecen utcáin; ne feledd, hogy e szovjethősök érted, a te szabadságodért ontották véréüket. *Örök hála a Szovjetúnió népének, a dicsőséges Vörös Hadseregeknek és lángeszű vezérének, Sztálin elvtársnak!*

Egységesen vonul fel ma Magyarország munkássága. Egyggyé kovácsolt bennünket a földalatti harc, amikor vállvetve harcoltunk a fasiszta dúvad ellen. A harc még folyik, a fasiszta fene-

vad már halálos dőfében fetreng, de még viczorítja fogát. Még dörögnek az ágyúk, a reakció még ugarrásra kész. Magyar munkás ne feledd: nem győzött volna a faszizmus, ha a munkásság egységes harci elszántásával találta volna magát szemben; nem győzhet, nem vehet gáncsolat elénk a reakció, de meglapul, behúzza farkát a gyáva bitang, ha egységesen talál bennünket szemben. Akiket egységbe kovácsolt a közös földalatti harc, fűzzön *mindig szorosabb egységbe* bennünket a népi demokráciáért, hazánk függetlenségéért és szabadságáért, az ország újjáépítéséért vívott harcunk. Mi ittuk meg a levét annak, hogy

egységünk felbomlott, mi isszuk meg a levét, ha egységünk nem tesz szilárd! *Földet kapott a magyar paraszt.* Eldől az évezredes harc, évezredes igazságtalanságot tettünk jóvá. Nem nyúzza többé hazaáruló németbérénc ezerholdas a magyar parasztot, kirántottuk lába alól a földet, árulása bérént. Száz- és százezer magyar paraszt nem feledd, hogy a magyar munkás jutatta földhöz. A magyar paraszt végre felismerte, hogy a magyar munkás az *ő egyetlen igazi barátja, természetes szövetségese.* *Legyen ez a május elseje a magyar munkás és a magyar dolgozó paraszt örök szövetségének ünnepe.* Ma-

gyar munkás! Segítsd a parasztot, hogy a földet, melyhez jutott, élvezhesse is, hogy az ország hasznára termelhesen is rajta: adj neki gépet, üzemanyagot, gyakorlati segítséget! Magyar paraszt! Vesd be, műveld meg a földet. Adj kenyeret a munkásnak, mert ha neki adsz kenyeret, barátodat táplálsz, testvéredet, nem pedig halálos ellenségedet, mint eddig! *Legyen ez a nap, 1945 május elseje, örök szövetségtek záloga!*

Ezer sebből vérzik az ország. Gyönyörű fővárosunk romokban hever, romhalmaz minden város. Üszkös falak merednek az égbe, megakadt a termelő munka, alig-alig éled. Akik ennek okai, ma is lesben állnak: a bujkáló nyilasok és titkos csatlósai, a szabotáló gyárosok. Újjá kell építeni országunkat — újjáépítjük! Felépítjük a gyárakat, megindulnak a gépek. Fegyvert adunk a Vörös Hadseregeknek és a Magyar Nemzeti Hadseregeknek, szerszámot és iparcikket a mezőgazdaságnak. Elsöprünk mindenkit, aki ebben akadályozni merészel bennünket! *Erre fogadalmat teszünk ma, május elsején, első szabad májusunk napján! Legyen ez a nap Magyarország újjászületésének, országunk megújodásának ünnepe.*

Félre az útból mindenki, aki ezekben minket akadályoz, aki suttymban, megbújva ássa az aknákat, lesben állva kész ránk törni s az országot, melyet rombadöntött, a végromlásba vinni. Legyen ez a nap, május elseje, s kérlelhetetlen harcunk napja a reakció, a magyar nép, a magyar nemzet minden nyílt és titkos ellenségével!

1945 május elsején, első szabad májusunk napján annyi szenvedés és rabság után mi, magyar dolgozók, tegyük hitet a szabadság, a demokrácia, az ország függetlensége mellett. És fogadjuk: mindenkit elsöprünk az útból, aki nagy művünkben, a független, szabad, demokrata Magyarország építésében nyíltan vagy suttymban akadályozni mer!

BUDAS LASZLÓ.

Munkásünnep — nemzeti ünnep

Irta: Kállai Gyula

Minden jel azt mutatja, hogy az idei május 1. a magyar nép nemzeti ünnepe lesz.

Negyedszázadon keresztül kettőzött őrsemek, rendőri riadóautók, katonai készülékek és polgárhadsereg detektívek járták ezen a napon a pesti utcákat s vad dühvel szimatolták, nem mozdul-e valahol a munkásság daca és elszántága a fennálló rendszer ellen. *Negyedszázadon keresztül május elsején megvesztettek Magyarországot elnyomók és gyilkos urai.* Féltek a feláradó néptől, a gyárak környékétől, a külvárosoktól és az utcától, amelyek megteltek hangos követelésekkel s megrecsegették az örökéletűnek hirdetett rendszer alapjait. Gumibot, sortűz, kardlap és rendőrlóvak patája verte és taposta szét ezen a napon a legigazabb követeléseket s az uralkodóosztály éhséggel, internálóbörtönnel és bitófalával szorította vissza a munkástömegeket a körutakról, a munkapadok mellé.

Ma másképp ünnepelünk. Az ipari munkásság pártjai összes szervezeteiket és tagjait mozgósították, hogy örökké emlékezetes nappá

tegyék 1945 május elsejét. S úgy látszik, ezen a napon nemcsak a munkásság ünnepe. A kormány törvényes szünnapot rendelt el. A Nemzeti Parasztpárt központi lapja vezércikkben és felhívásokban szólítja fel tagjait és az egész paraszt-ságot, hogy ünnepeljék meg május elsejét, a dolgozók ünnepét. Az iskolákban előadások hangzanak el a május jelentőségéről. A hadsereg hivatalosan részt vesz a májusi felvonulásban, a kormány tagjai pedig népgyűlésen hallgatják meg a munkáspártok vezetőinek s a népek a követeléseit. *És nemcsak Budapest, hanem az egész ország ünnepe.*

A szabad munkásünnep nemzeti jellege természetes következménye a magyar munkásosztály gyors előretörésének. A Magyar Kommunista és Szociáldemokrata Párton, valamint a Szabad Szakszervezeteken keresztül a magyar népcsoport, demokratikus tömegei jutottak szóhoz és politikai érvényesüléshez. Az ipari munkásság a magyar nép vezető osztálya, pártjai az ország vezető pártjai s csak természetes, hogy a szabad május ünnepébe minden haladó osztálynak csoportnak

és erőnek bele kell kapcsolódnia. *Május 1. ma az egész nemzet ünnepe és erőforrása.*

Eredményekben gazdag út vezetett ehhez a naphoz. A magyar demokrácia pár hónap alatt óriási feladatokat oldott meg. Az ellenforradalmi rendszer szétvert államapparátusa helyén megteremtette a magyar nép demokratikus állami, közigazgatási és népvédelmi szerveit: a nemzeti bizottságokat, az ideiglenes nemzeti kormányt, az ideiglenes nemzetgyűlést, a városi és községi önkormányzatokat, az igazoló bizottságokat és a népbíróóságokat s a földreformmal gyors és intézményes csapást mért a reakció legerősebb támaszára, a feudális nagybirtokrendszerre. A szabad május 1. már a reakció elleni harc, az ipari termelés, a városi lakosság élelmézésének és a föld felosztásának döntő eredményei után köszönt a dolgozóknak.

Az ipari munkásság és parasztság eddigi munkájával és közös harcaival nemcsak öntudatában és harc-készségében erősödött meg, hanem felismerte és napirendre tűzte a magyar de- (Folytatás a 2. oldalon.)

(Folytatás az 1. oldalról.)

mokrácia újabb feladatait is. Május 1. mindig a munkásosztály legégetőbb követeléseinek adott hangot, a széles néptömegek legközvetlenebb kérdéseit vitte ki az utcára. A mostani május és a régié között tekintetben nincs különbség. A különbség ma abban nyilvánul meg, hogy a munkásosztály pártjai közös egységbe, közös harci frontba tömörülve küzdenek a reakció ellen, építik az ipart, harcolnak a földért, vezetik a parasztságot, szilárdítják a nemzeti frontot s teremtik meg a népi Magyarországot. És különbség van abban is, hogy az ország életében vezető szerepre jutott munkásság ma nem részkevetelésekért harcol, hanem a nemzeti újjáépítés s az egész magyar nép programját és követeléseit hangoztatja.

A negyedszázad óta első szabad május roppant politikai jelentőségét ez adja meg. Felvonul a magyar nép s felsorakoznak a nagy országos problémák. A kérdéseket a nép veti fel, de azért veti fel, mert e problémák az életben nagy jelentéssel bírnak, mert a munkásosztály vezetésével sürgősen meg is akarja oldani azokat. A munkásosztálynak nemcsak az elnyomatás esztendeiben voltak meg, hanem ma is megvannak a maga követelése. Ezek a követelések azonban ma az egész ország és nép sorsát érintik s az ipari munkásság vezetésével meg is valósíthatók. A magyar nép demokratikus pártjaiban adva van az a politikai erő, mely a nép harcát szervezi és vezeti s a nép szabad és boldog jövőjét, a nemzet becsületét és függetlenségét megszerzi és biztosítja.

A májusi követelések között ma legfontosabb az ország gazdasági újjáépítése. Ezért kell ma a magyar népnek harcba indulnia. „A reakció abban reménykedik, hogy a magyar demokrácia nem tudja megoldani az ország előtt álló roppant gazdasági feladatokat. Abban bízik, hogy a magyar demokrácia nem tudja elindítani a vasutakat, felépteni a szétzilált közlekedést, szénrel és árammal ellátni az üzemeket. A reakció reménye az éhség, a gazdasági csőd! Húzzuk át a reakció számítárait! Mutassuk meg, hogy a magyar nép, igenis, fel tudja építeni saját országát” — mondja a Magyar Kommunista Párt, Szociáldemokrata Párt és a Magyar Szabad Szakszerve-

zetek Országos Szövetségének közös kiáltványa.

Az ország gazdasági újjáépítésének tervén a Magyar Nemzeti Függetlenségi Front pártjai közösen dolgoznak. E munkába be kell vonni a népet is. A nép fellépése kell, hogy garantálja a terv keresztülvitelét. A népek érdeke, hogy az ország gazdaságilag mielőbb talpra álljon. A reakció elleni harcnak ez ad konstruktív tartalmat s a népek valóban keresztül kell húznia a reakciónak az éhségre, anarchiára és gazdasági csődre spekuláló számítárait.

És erre megvan minden reményünk és lehetőségünk. A munkásegység súlyos problémák harcában állta ki a tűzpróbát s a parasztság a földreformmal öntudatában megerősödve, szorosán felzárkózott az ipari munkásság mellé s ezzel megteremtette az ország újjáépítéséhez feltétlenül szükséges nemzeti egység alapját. Azonkívül az ipari munkásság munkafegyelme és munkatempója napról-napra javul és növekszik. A májusi verseny az üzemek és gyárak munkásait a munka rohamzászlóaljaivá változtatta át. Kialakította a munkás új típusát, aki a demokrácia megszilárdításáért éjt-napot eggyé téve dolgozik. A munkások frontján nincs kételkedés és bizonytalanság s ez a munkatempó a földreformmal a parasztságot is magával ragadta s ma már az ország egész területén, a nagy ipartelepeken és bányákban, valamint a legeldugottabb falvakban eddig sohasem látott lelkesedéssel folyik a munka.

A magyar népnek és a magyar jövőnek ezek a harcra kész rohamzászlóaljai vonulnak fel ma Budapest utcáin, az ország összes városaiban, nagy és kis községeiben. Megmutatják erejüket, harckészségüket, s fogadalmat tesznek, hogy szétverik az ellenforradalmi multat, a hazaárulók által tönkretett országot felépítik, naggyá, erőssé, hatalmassá, a nép Magyarországvá teszik az országot.

A mai ünnep hangos, bátor és szabad ünnep lesz. A reakció, bárhol folytatja is aknamunkáját, elsőprő erőt, népvihart kell, hogy lásson Budapest, Csepel, Kispest, Újpest és a többi gyárváros dolgozóinak felvonulásában s a Hősök-terén rendezendő népgyűlés harcos követeléseit kell, hogy megreszkettsék a reakció

Magyarországának ingatag épületét, kell, hogy a Náci-Németország összeomlásának napjaiban a magyar munkásság olyan csapásokra készüljön fel, amelybe a reakció végkép belepusztul.

A szabad május ilyképpé nívítélet is lesz a mult fellett. De ettől az itélettől csak azoknak kell félniök, akik részesei voltak az uralkodóosztály nemzetvesztő politikájának s a miniszteri bárosnyszékekben, a közigazgatás és a közélet magas polcain még ma is szabotálnak és a nép ellen dolgoznak. Az ilyeneknek pusztulniök kell!

Nincs és nem is lehet azonban félnivalójuk a mai tömegdemonstrációtól az ország becsületi és haladó szellemű polgári és kispolgári rétegeinek. Azok a munkástömegek vonulnak fel ma, melyek rendbehozták a Weiss Manfréd-gyárat, a Ganz-ot és a MÁVAG-ot, a debreceni vagongyárat, villanygyárat, elűzték a fővárosból az éhhalál rémét, a parasztságot földhöz juttatták s az új birtokosokat védelmezik és támogatják. A szabad május 1. az ország legkonstruktívabb erőt viszi ki a körutakra, a Hősök-terére és a Városligetbe s az, ami ott történik, hamarosan érzetelní fogja hatását az ország gazdasági életében, a reakció elleni harc területén, a belpolitikában és Európa többi népeire való viszonyunkban.

Az elnyomatás sötét évei után, a tűz és vér pokoli harcából kikerült Magyarország és Európa szabad májusa a magyar nép s a felszabadult európai népek szabadságának és testvériségének évszázadokra szóló örömmünnepe.

Minisztertanács

A kormány tagjai péntek délelőn minisztertanácsra ültek össze. A minisztertanács elfogadta a népbíróági rendelet novelláját, mely korlátozza a fellebbezési jogot és súlyosítja a büntetési tételket. Ugyancsak elfogadta a minisztertanács a régi ötpengősök forgalombahozataláról és a közelítási bűncselekmények megtorlásáról szóló rendeleteket. Ez utóbbi a feketepiac ellen léptet életbe intézkedéseket. Gazdasági minisztertanácsok rendszeresítése és Erdéi Ferenc belügyminiszternek a menekültek ügyében tett előterjesztése, valamint a MÁVAG-nak megszavazott 153 millió pengős hitel szerepelt még a minisztertanács ügrendjén.

Könyvelési szakiroda
Vörösmarty-u. 24.

Csokonai-színház

Ma, május 1-én 6 órakor ünnepi díszelőadás
I. Az Ady Társaság és a MADISz műsora,
II. Mollére világhírű vigjátéka: A képzelt beteg
Bemutató előadás
Szerdán, május 2-án fél 5-kor
A képzelt beteg

Petőfi-mozgó (volt Vigszínház)

Mai műsor: A francia lírmal-kotás kimagasló remeke
GIBRALTÁR
Nagy kém-dráma
Viviane Romance és Erich v. Stroheim főszereplésével.
Legújabb orosz hrudó.
Előadások kezdete fél 3, 4 és fél 6-kor. Pénztárnyitás kőznápon 1-kor, vasár- és ünneppon napon d. e. 11 óráttól.

APOLLO-MOZI

Ragyogó magyar límvígjáték
Egy szoknya
egy nadrág
Főszerepben: Latabár Kalmán és Csikós Rózi. Vasárnapra jegylovétel: pénteken és szombaton d. u. 2 óráttól

Budapest ünnepel

Cigaretta, tej, rádió, villamos a Nagykörúton és egyéb örömök

Németdúlás, számtalan légi bombázás, nyilas rémuralom és öt hetes ostrom után az ország megviselt szíve ismét élénken dobog. Budapest él és ünnepre készülődik. A munka, a dolgozók nemzetközi szabadságünnepe.

Pest népe és vezetői, a hivatalos fórumok és intézmények nem tartják elégnek, ha május elsjét a májusi verseny nagy eredményeivel, egy millió város megmozdulásával, monumentális felvonulással és ünnepekkel ünneplik.

Ennek a napnak minden más naptól különböznie kell

legapróbb részleteiben is. Ha örömtől okoz valakinek egy cigaretta, szívja el május elsején. Ha kell a gyermeknek egy pohár egészséget adó tej, kapja meg május elsején. S szólaljon meg május elsején az új magyar rádió, mely végre nem fegyver a gyilkos kézben, mint eddig, nem fröcsköl ocsmány hazugságot szerte-szét, mint eddig, hanem az igazság, a szépség, a szabadság hangjait sugározza szét.

Budapest székesfőváros polgármestere

az alkoholtilalmat a sörről vonatkozólag az első szabad május elsejére felfüggesztette, adják hírül a pesti újságok. A Magyar Dohányjövődék a maga részéről azzal óhajta ezt a napot meghíttetebbé, kedvesebbé tenni, hogy bár nagy erőfeszítések árán, de sikerült kintü külföldi anyagból csak

erre az alkalomra cigarettát gyártani,

amelyet a fontosabb útvonalakon az erre a célra felállított sátrakban fognak az ünneplő közönség részére árusítani. A különlegesség neve: „1945 május 1. Ára 1 pengő. Mindenki megkapja a magáért. A közellátási kormánybiztosság tejosztálya emlékeztetéssé akarja tenni a budapesti gyermekeknek az első szabad május elsejét. Az állatkerti ünnepségen

„Nem lehet újjáépíteni az országot a munkásság és parasztság szövetsége nélkül”.

(Májusi kiáltvány)

Két vasárnapon több mint 600 embert vizsgáltak meg Hajduböszörményben a kommunista orvosok

A hajduböszörményi egészségügyi akció teljes erővel folyik. Míg az első vasárnapon megvizsgáltak száma csak 175 volt, addig a második vasárnapon több, mint 420 beteget vizsgáltak meg a Debrecenből kiszállt szakorvosok.

A vizsgálatnak már az első két nap után is igen fontos gyakorlati eredményei vannak. Így a szemészek a már eddig megvizsgált, körülbelül 600 főnyi ember anyagában 58 olyan egyént találtak, akiknek egyrésze trachomában szenved, másik része trachomagyanus. Megfelelő gondoskodás történt ezeknek az egyéneknek az elklóntításáról. A bőr- és nemigógyászok a két vizsgálati nap alapján igen sok olyan fertőző nemibetegségben szenvedő egyént találtak, aki eddig baját eltitkolta, arról esetleg nem is tudott és így semmiféle kezelésben nem részesült. Gondoskodás történt róla

minden gyermek egy pohár tejet kap”

— olvassuk a Szabad Népből. Sőt, ennél még tovább megy a kormánybiztosság, ettől a naptól kezdve minden nap kapnak két deciliter tejet a három éven aluli gyermekek.

Ha egy pesti lakos Budára akar menni látogatába, vagy akár andalogni az első májusi napon, az is ajándékban részesül az ünnepen. „A polgármester az orosz katonai városparancsnökság hozzájárulásával engedélyt adott arra, hogy az általános rendelkezéstől eltérően május elsején

a Dunahidakon este nyolcig lehet közlekedni.”

Nem csekélység a megviselt pesti lakos számára az sem, hogy május elsején

megindul a villamos közlekedés a Nagykörúton

is, miután jónéhány vonalon már a májusi verseny keretében megindították.

Déli harangszóval, ezzel a legünnepelesebb zenével

kél új életre a magyar rádió.

A pártok vezetői beszélnak a munka ünnepről s Gohbi Hilda és Major Tamás e két ritkán hallott nagy művésznök mond verseket. Micsoda izgalmas pillanat lesz ez, mikor a „Hírek”-ben végre igazat mondanak! Muszorgszki és Csajkovszkij mellett Erkel és kurucdalok — ez az első nap zenei műsora. S mindehhez hozzátehetjük, hogy

Pesten már megkezdtek a beszedett rádiók kiosztását.

Budapest tehát ünnepel, éppúgy, mint az egész ország, sőt most már bátran elmondhatjuk, az egész világ. És ez az ünnep többet jelent nekünk, mint egyszeri alkalom. Halálröket jelent, hogy a legrosszabbon túl vagyunk, most már csak egyre jobb jöhet. A háborúnak is végre napokon belül, új élet kezdődik, építés, béke, olyan új élet, melyben nem ritkák a felszabadult, boldog ünnepek.

Orosz
a sze

Májusi
jőformá
kinthető
diesemé
latnak
szüneti
Egy lo
mondja
rekről
valószin
feltevés
doklik.
életben.

A fas
ját barb
a szöve
dat. A
badságh
munkáse
Maga o

teljes
tözkö
ügyéb
Néme
britan

Tr

rint
Ez al
minisz
veszik

A s

London,
ügyminisz
ter megad
dote gró
reszt aletn

Moszk
Szojjet
lenti: A
vonali c
harok b
Aklam
és Neul
közleked
és beny
burg ter
tak még
Április
csapatai
lyot ejtet
tak 106 t

1. bje
lunk esa
cai harca
elfoglal
letét az
udvarra
117 há
kö

Ettől ész
csapatai
gyobb vá
Április
ruszjai
több mi
katonát

STOCKHOLM:

Himmler kész letenni a fegyvert a Szovjetunió előtt is

Orosz és angolszász csapatok Magdeburgnál is egyesültek — Északolaszországban megszűnt a szervezett ellenállás — 25 hadosztály megsemmisült — Mussolinit vezérkarával együtt kivégezték

Renner miniszterelnöksége alatt megalakult az ideiglenes osztrák kormány

Molotov nagy beszéde a nemzetközi együttműködésről

Május elsején a háború jóformán befejezetnek tekinthető. A legnagyobb hadiesemények is szürkén hatnak Himmler fegyverszüneti ajánlata mellett. Egy londoni jelentés azt mondja, hogy a náci vezérekről nem lehet hallani, valószínűnek látszik az a jeltetés is, hogy Hitler haladékosan, esetleg nincs is már életben.

A fasizmus elpusztult, saját barlangjában irtották ki a szövetségesek a fenevadat. A fasizmus elleni szabadságharc elsősorban a munkásosztály dicsősége. Maga a Szovjetunió a há-

ború legnehezebb, legnagyobb szerepét vállalta magára: a szárazföldi német haderő megverését. A szövetséges angolszászok is több ízben kijelentették, hogy ezt a teljesítményt a világnak egyetlen halálma sem lett volna képes végrehajtani.

A Szovjetunióval szövetséges hatalmak is elsősorban a munkásosztályra támaszkodtak. A munkásság nemzetközi szolidaritása nélkül minden erőfeszítés hiábavaló lett volna. Németország rendkívül nagy katonai hatalmat képviselt.

Soha ilyen jól felszerelt, kitiűnő katonai gépezet nem működött még, mint a német fasizmusé. Ennek csakis a Vörös Hadsereg állhatott ellent, éppen azért, mert a munkásosztály hadserege volt. Az egész szovjet nép azonosult a munkásosztályal, mert a munkásosztály a haza. A parasztok és munkások szövetsége legyőzhetetlen erőt jelentett. Olyan erőt, amelyet még a legraffináltabb harci eszközökkel felszerelt fasizta hadsereg sem tudott egy pillanatra sem megingatni győzelembe vetett hitében.

és megsemmisítették a tüzelőállásokat. Csapatok elfoglalták egy légvédelmi ezred laktanyáját, egy vízműtelepet és a Westen teherpályaudvart. Más csapatok átkeltek az összekötőcsatornán és Moabit kerületben folytatták harcaikat. Rohammal elfoglalták az elektromos műveket, a villanygyárat, melyeket a németek jól megerősített ellenállási csomóponttá alakítottak át. Berlinben egy nap alatt több mint ötezer hadifoglyot ejtettünk.

1. ukrainai arcvonalunk csapatai Berlin délnyugati kerületeiben folytatták utcai harcukat, kijutottak a Ber-

lin—potsdami úthoz és egyesültek az 1. bjelorusziai arcvonal csapataival. Az arcvonal ekkor keletnek fordult és a szovjet katonák szétverték a földalatti villamos rendezőpályaudvarát védő németeket, elfoglalták a Hitler Adolf-teret, a földalatti villamos öt állomását, a német fasiszták erős védelmi támaszpontjait. Harcok során megöltük az ellenségtől Grünwalde és Friedenau kerületeket. Csapatok áttörték a németek védelmi övezetét és elfoglalták a Wilmansdorf kerületet. Légierőnk állandóan támogatta a földi csapatok harcát.

Németország leteszi a fegyvert a Szovjetunióknak is

London, április 30. (MTI) Londonból jelentik hétfő délután, hogy stockholmi teljesen megbízható forrásra támaszkodó lapjelentés szerint Himmler Dániában tartózkodik és tárgyalásokat folytat Bernadotte gróffal, az új fegyverletételi ajánlat ügyében. Megbízható értesülés szerint Himmler az új fegyverletételi ajánlatot a Németországot legyőző mindhárom nagyhatalomhoz, tehát a Szovjetunióhoz, Nagybritanniához és az Egyesült Államokhoz fogja intézni.

Truman elnök a német fegyverletételtől

London, április 30. Truman elnök ma megcáfolta azokat a híreket, mely szerint Németország feltétel nélkül megadta magát mindhárom nagyhatalomnak. Ez alkalommal Sztálin marsall jegyzékét intézett Truman elnökhöz és Churchill miniszterelnökhöz. Truman kijelentette, hogy csak az a feltétel nélküli megadást veszik fontolóra, mely mindhárom nagyhatalomnak szól.

A svéd Vöröskereszt közvetítette Himmler ajánlatát

London, április 30. A svéd külügyminisztérium közli, hogy Himmler megadási ajánlatáról Bernadotte gróffal, a svéd Vörös Kereszt alelnökével tárgyalt. Berna-

maradna életben a feltétel nélküli megadás bejelentése után. Legutóbbi jelentések szerint Hitler Goebbelszel együtt Berlinben van. Göringről nincs hír, mióta lemondott a Luftwaffe főparancsnoki állásáról. A német rádió még nem tett említést Himmler ezen akciójáról.

Már Mecklenburgba is betört a Vörös Hadsereg

Moszkva, április 30. A Szovjet Tudósító Iroda jelenté: A 2. bjelorusziai arcvonal csapatai április 29-én harcok közepette elfoglalták Aklam, Lichen Friedland és Neubrandenburg fontos közlekedési csomópontokat és benyomultak Mecklenburg területére és elfoglalták még hét nagyobb várost. Április 29-én az arcvonal csapatai több mint 2000 foglyot ejtettek és zsákmányoltak 106 tábortábori ágyút.

1. bjelorusziai arcvonalunk csapatai folytatták utcai harcukat Berlinben és elfoglalták Moabit kerületét az Anhalter-pályaudvarral és megszállták 117 háztömböt a város központjában.

Ettől északra az arcvonal csapatai elfoglalták hat nagyobb várost.

Április 29-én az 1. bjelorusziai arcvonal csapatai több mint 6000 ellenséges katonát és tisztet ejtettek

fogságba és a következő hadizsákmányra tettek szert: 83 repülőgép, 150 tábortábori ágyú, 480 gépfegyver, 250 gépkocsi, 36 mozdony, 390 vasúti kocsi és 30 hadianyagraktár.

1. ukrán arcvonalunk csapatai folytatták utcai harcukat Berlin déli részében és további tényereségre tettek szert. Április 29-én az 1. ukrán arcvonal csapatai több mint 5000 német katonát és tisztet ejtettek fogságba.

Április 28-án és 29-én ebben a körzetben több mint 40.000 foglyot ejtettek, ebből 34.000-t az 1. bjelorusziai arcvonal csapatai.

A berlini csata részletei

1. bjelorusziai arcvonalunk csapatai Berlinben tovább folytatták utcai harcukat. Szovjet gyalogosok és tankisták átkeltek a Spreepályán és benyomultak Char-

lottenburgba, a német főváros egyik központi kerületébe. Lövéseink és golyószórószánk leküzdve az ellenség makacs ellenállását, kiverik a németeket a házak pincéjéből és a földalatti villamosvasút állomásából. Árkásaink előrenyomultak és rohamcsoportjaink a tüzezség támogatásával szétzúzták a németek erődítéseit

Ujabb szovjet-angolszász találkozás Magdeburgnál

New-York, április 30. (MTI) Amerikai csapatok Dachauból kiszabadították 32.000 foglyot, míg orosz csapatok elfoglalták a moabiti börtönt és 12.000 idegen állampolgárnak adták vissza a szabadságát. Klark tábornok bejelentette, hogy Olaszországban megszűnt minden szervezett német ellenállás. Londonból jelentik, hogy az angolszász haderők Magdeburgtól délre egyesültek az orosz csapatokkal.

Kivégezték Mussolinit és társait

Moszkva, április 30. A milánói rádió közlése szerint olasz hazafiak elfogták Mussolinit, a volt fasizta vezetőt, akit halálra ítélték és kivégezték. A kivégezettek között van: Pavolini, a Fasiszta Párt főtitkára, Carlo Sforza, valamint Mussolini szeretője, Clara Petraci. Mussolini és társai holttestét Milánó legforgalmasabb terén tették ki közszemlére, úgy ahogy napokkal ezelőtt tették a németek az olasz hazafiakkal. A holttesteket minden gvázzszeptartás nélkül temették el.

Brit csapatok megnyerték az utat a Keleti-tengerhez

London, április 30. A 7. amerikai hadsereg csapatai benyomultak Münchenbe, miután 30 km-t robogtak előre. A náci párt szempontjából csak Nürnberg előzte meg München. Stratégiai Bajorország legfontosabb közlekedési és közigazgatási centruma.

A 7. hadsereg az elmúlt 24 órában 24.700 hadifoglyot ejtett.

Münchenből délnyugatra az 1. francia hadsereg közeledik a 7. hadsereg felé és több helységet elfoglalt az osztrák határtól kb. 20 km-re. A francia csapatok tegnap 3500 foglyot ejtettek. Münchenből délre osztrák területen haladnak előre

a 3. amerikai hadsereg észak-patai és Innsbruck felé nyomulnak. A 3. hadsereg csapán tegnap 32.000 németet ejtett fogságba.

Erről a frontszakaszon érkező tudósítások szerint a németek csak az alkalmat várják, hogy megadhassák magukat.

A 2. brit hadsereg átkelt az alsó Elbán és hídfőt épített ki a tulsó parton is.

Az átkelést Hamburgtól 42 km-re délkeletre Dornbrück körzetében hajtották végre. Német ellentámadásra nem került sor. A hídfő most már 10 km széles és 5 km mély. Ezzel a brit csapatok túlhaladtak Hamburg vonalán és megnyitották az utat a Keleti-tenger felé. Hollandiában a kanadai csapatok az Ems torkolatánál folytatják a bekerített német kötelek felszámolását.

Brit csapatok felszabadították Velencét

London, április 30. (MTI) Olaszországból jelentik: Brit csapatok benyomultak Velencébe, rendkívüli hadijelentésben közölték, hogy az 56. londoni hadosztály lépett elsőnek a város területére. Hirüladták, hogy újzélandi csapatok elérték a Velencén túlfekvő Piavet. Paduát és Vicenzát is felszabadították a szövetségesek.

A Garda-tótól északra az amerikai seregek 80 km-re vannak a Brenner-hágótól.

A római rádió figyelmeztette az olasz felkelőket, hogy még 7 német hadosztály nem tette le

a fegyvert. Lombardiában egy teljes német hadosztály megadta magát a brazíliai csapatoknak. Liguriában egy nagy fasizta kötelék fegyverletételi ügyében folynak a tárgyalások. Milánóba tegnap benyomultak a szövetségesek.

Francia csapatok felzárkóznak az olasz határ 80 km-es szakaszán s már több, mint 30 km mélységben vannak bent olasz területen.

A milánói rádió jelentette, hogy Graziani marsallt, a fasizta hadvezetők volt főparancsnokát a felkelők ádták a szövetségeseknek.

A szövetségesek bevonultak Milánóba és Genovába

London, április 30. (MTI) Észak-Olaszországban megszünt minden szervezett német ellenállás, 25 német hadosztály megsemmisült. Az amerikaiak bevonultak Turinba is. London, április 30. A szövetséges csapatok ma

bevonultak Milánóba, melyet a partizánok már előzőleg felszabadítottak. A 8. brit hadsereg elfoglalta Mestret Velencével szemben. Az 5. amerikai hadsereg is átkezt a Brentán és Trentio elfoglalása után előre.

A Garda-tótól északra a németek makacsul védik a Brenner hágóhoz vezető útvonalat.

Lombardiában egy teljes német hadosztály megadta magát. Az amerikai csapatok bevonultak Genovába, amelynek kikötőjében sok raktár és emelődaru maradt ép-ségben.

Ha a demokratikus hatalmak együttműködnek, akkor a béke biztosítva van Molotov beszéde San-Franciscóban

Elnök Úr, Uraim! — kezdte Molotov beszédét. — A Szovjet Köztársaságok megbízásából köszönetemet és hálámát fejezem ki Stettinius külügyminiszter úrnak a konferenciát előkészítő nehéz munkájáért és a polgármester úrnak azért a szíves és meleg fogadtatásért, amellyel engem fogadtak. Uraim!

A szovjet kormány nagy jelentőséget tulajdonít ennek a konferenciának.

Elérkezett az idő, amikor amikor a háború utáni dolgokról kell beszélnünk. A második világháború az emberfajzatok számára az elpusztított népeket tekintve, túlszárnyalta az elsőt. A német fasiszták semmi gaztettől nem riadtak vissza, mikor a háborút megkezdték. Falvak kiirtása, országok lerombolása, népek gazdagságának elpusztítása barbárságuknak következménye. A demokratikus népek ellen akartak pusztító támadást intézni. Egy céljuk volt csak: hatalom az idegen népeken. Nem ismerjük, csak úrnépet és szolgánépet. A németek már támadásuk előtt előkészítették ezt a háborút. Gyűjtötték a cinkosokat, a gaztettek elkövetésére. Hadseregük szabadon járt egész Európában. Azonban

Oroszországban hatalmas és legyőzhetetlen ellenléte talált.

A konferencia feladata, hogy lerakja a béke alapjait.

Ez nagy feladat, amelyet eddig még nem sikerült megoldani.

A Népszövetség legalábbis nem volt erre képes. Távol áll tőlünk, hogy ezt a szövetséget akarjuk felújítani, amely teljesen lehangyatlott. Főleg akkor vesztette el jelentőségét, mikor reakciós körök hatalmi törekvéseinek eszközevé vált.

A szovjet kormány híve minden békétrekvésnek és mindent megtesz, ami elősegíti az új világ felépítését. Mindenki-vel együttműködik, aki erre törekszik.

Dumbarton Oaksban dolgozták ki a szervezet alapjait, Krimben a szövetségesek fontos kiegészítésekkel látták el.

Így minden lehetőség megvan a sikerre.

Truman elnök is annak a reményének adott kifejezést, hogy az új biztonsági szervezet biztos alapokon fog felépülni. Ez azonban csak akkor történik meg, ha az Egyesült Nemzetek közösen intézik dolgaikat.

Németország leigázására a világ leghatalmasabb koalíciója alakul, ugyanilyen hatalmas és egységes koalíciónak kell megteremteni a világ jövődó békéjét. Nem kell azonban elfelejteni, hogy a háborúban nehezen megszerzett tekintély

szertefoszlik, ha a Népszövetség tanulságait elfelejtjük. A Szovjet jelenléte ebben a szervezetben rendkívül fontos. Az Egyesült Államok kezdeményezésükkel és hathatós közreműködésükkel módosították elő ezt az ügyet. A demokratikus Nagybritannia kimaradása is elképzelhetetlen volna. Kína és Franciaország is fontosak, hogy közreműködjenek a szervezetben.

Ha a demokratikus országok tovább is együttműködnek, akkor a béke biztosítva van.

Egy olyan szervezet létrehozásáról van szó, amely a népek biztonságának megvédésére alakult. Ennek azonban

megfelelő fegyveres hatalommal

kell rendelkezni, hogy erélyes szankciókat hozhasson és kellő erős legyen ezek gyors keresztülvitelére. A népek legfőbb vágya a szervezet ered-

ményes munkája. Ha most sem jönne létre a szervezet, ha képtelenek volnának megbirkózni a nagy feladattal, ez nem azt mutatja, hogy ennek még nem jött el az ideje és a szervezet nem lesz megalkotva a jövőben. Egyben biztos lehet a konferencia.

Népünket úgy neveljük, hogy a szövetségben való hit hassa át.

A szovjet nép készséggel figyeli mindazok szavára, akik itt üszintén a béke érdekében dolgoznak. A Szovjet tud harcolni, de a békét is éppoly lelkesedéssel tudja támogatni. Mi tudjuk jól, mi a háború és mi a béke. Bennünk a demokratikus népek megbízhatnak. Fontosnak tartottam, hogy ezeknek a gondolatoknak itt is kifejezést adjak. Azzal fejezem szavaim, hogy nagyon szeretném, ha munkánk minél sikeresebb és eredményesebb lenne.

Megalakult az osztrák kormány

Kancellár dr. Renner Károly (szoc. dem.)

Moszkva, április 30. Bécsben (a Vörös Hadsereg parancsnokságának tudomásával) a Szociáldemokrata-, a Keresztény Szocialista- és a Kommunista Párt, valamint a Landsbund vezetői értekezletet tartottak. Ezen az értekezleten Karl Renner dr., volt osztrák szövetségi kancellár és az osztrák köztársaság utolsó Szabad Nemzeti Tanácsának elnöke előterjesztette az osztrák politikai pártoknak egy ideiglenes osztrák kormány megalakítására vonatkozó javaslatát. Az osztrák pártok vezetőik és tagjaik meghallgatása után

elhatározták, hogy megteremtik az osztrák köztársaság ideiglenes hatalmi szervét, Ausztria ideiglenes kormányát.

Április 28-án közzétették a pártok vezetőinek és más osztrák közéleti tényezőinek kiadványát, valamint Ausztria ideiglenes kormányának megalakítására vonatkozó hivatalos jelentését. A hivatalos jelentés szerint

Ausztria valamennyi pártjának meggyezése alapján, továbbá a három szövetséges hatalom moszkvai deklarációjának megfelelően

megalakították Ausztria ideiglenes kormányát, amelynek

előja az osztrák köztársaság önállóságának és függetlenségének vissza-helyezése.

A kormány összetétele a következő:

Szövetségi kancellár és a külügyek vezetője: Karl Renner dr., szociáldemokrata.

Minisztertanácsosi külügyi államtitkárok és a Politikai

Tanács tagjai: Schero (szoc. dem.), Puntschek (ker. szoc.) és Publok (komm.).

Belsőügyi államtitkár: Hohner (komm.).

Igazságügyi államtitkár: Gehr (pártonkívüli).

Hadügyi államtitkár: Zimmermann (pártonkívüli).

Földművelésügyi államtitkár: Buchinger (ker. szoc.).

Ipar, keresk. és közlekedésügyi államtitkár: Heim (ker. szoc.).

Közoktatásügyi államtitkár: Fischer (komm.).

Közélelmiszerügyi államtitkár: Korb (szoc. dem.).

Közmunka- és újjáépítésügyi államtitkár: Rab, mérnök (ker. szoc.).

Minden államtitkárnak a különböző pártok sorából három helyettese van. Ezeket nagyrészt szintén kinevezték már.

Rövid külföldi hírek

Brit nehéz bombavetők ma a megszállt Hollandia felé repültek és élelmiszer csomagokat dobtak le a holland lakosság számára, főleg Hága és Rotterdam vidékeire. Zsír, hús, kenyér és egyéb élelmiszert vittek a bombavetők. Ma reggel az indulás előtt néhány figyelmeztették a hollandokat, hogy a gépek — amelyek 6000 tonna élelmiszert vittek — útban vannak. Német ellenállás nem volt a gépek hiánytalanul érkeztek vissza támaszpontjukra.

London, április 30. Lavait, volt francia miniszterelnököt külügyminiszterével visszautasították a svájci határon. A határhoz ugyan csak megtagadták a határátlépést Mussolini és Ribbentrop felelőse számára.

Ha az állomás beszélni tudna...

Gyermekvonat helyett „urak“ vonata, deportáltak helyett fasiszták

A debreceni állomás, ha beszélni tudna, elképedésnek adna kifejezést afölött a páratlanul botrányos két eset fölött, a reakció ama két sötét gaztette fölött, ami vasárnap előtte lejátszódott. Vasárnap délután a Nemzeti Segély átutazó gyermekvonatot várt s az állomáson meg akarta vendégségelni a kis utasokat. A küldöttség néhány tagja, Fazekas Józsefné elvtársnővel az élén, a pályaudvaron vá-

rakozott, mikor furcsa látvány ragadta meg a figyelmüket. Hosszú szerelvény állt bent az egyik vágányon s a nyitott vagonokon esőben, azva és fázva síró csecsemők, kisgyermek és terhes anyák. A szerelvényhez azonban zárt kocsi is tartozott, benne kb. húsz jöőlözött úriember és hölgy, békebeli kényelemben, míg a nyitott vagonokban 70—80 személy volt elhelyezve.

Ez az urak vonata

A pusztá látványtól felháborodva, a küldöttség tagjai odaléptek a nyitott kocsihoz és érdeklődni kezdtek. Megtudták, hogy az annakidején elzött szerbek földjére, Bácskába telepítettek térnek most vissza Magyarországra.

— Miért nem mennek legalább a gyermekek a zárkocsikban? — kérdezték.

— Nem lehet, ott urak vannak, — hangzott a válasz.

De már ki is szállt a fedett kocsihoz egy úriember, fényes rendőrtanácsosi egyenruhában és erélyes hangon kikérte, hogy a dolgokba beleszóljanak. A mi küldöttségünk azonban nem hagyta magát ilyen könnyen megfélemlíteni. Azonnal értesítették a rendőrséget és detektívek szálltak ki, igazoltatni az erélyes urat. Kiderült, hogy Borsi Béla nyíregyházi rendőrtanácsos

az illető, a nyíregyházi gettó volt parancsnoka. Elő is vett a zsebéből egy igazolványt, amely felsőbb helyről megint Borsi tanácsos urat, amiért túlkeményen bánik a nyilasokkal.

Mostanában azonban, úgy látszik, üldözi a pech a volt rendőrtanácsosokat. — Az egyik jelenlévő írásszakértő volt s így azon nyomban megállapította, hogy az írás legfeljebb egy héttel ezelőtt készült s így természetesen hamisítvány. Borsi urat „átteleptették“ a rendőrségre. az átázott gyermekeket pedig a zárt kocsi. A kocsi-ban még így is kényelmesen elfértek. Mekkora emberi gonoszság kellett akkor kitenni esőnek és szélnek az apróságokat? És hogyan lehetséges az, hogy a kocsi-ban katolikus papok és apácák is ültek, a szeretet hangos szavú hirdetői?

Perzsaszőnyeges fasiszta vonat

Az állomáson a gyermekvonaton kívül még más vonatot is vártak aznap délután. Sokezer, szégyenletesen elhurcolt magyar állampolgár várja szerke az országban, hogy deportálásuk kinnal telt napjai véget érjenek, hogy otthonukba térhessenek. Sok nemtörődömség és húza-vona után végre vonatot ígért a kormány ezek számára. Sok-sok hozzártartozó, barát és ismerős lesi egy hét óta szívdobogva a megváltást ígérő vonat befutását. Vasárnap délután ismét tömeg gyűlt össze az állomáson arra a hírre, hogy hosszú szerelvény közeledik Püspökladány felől. A vonat végre befutott, a kocsi-k ajtaját kintarták — és a türelmetlenül várakozók szeme elé rekamiék- és perzsaszőnyegekkal berendezett kocsi-k tárultak, kényelmesen elhelyezkedett utasokkal. A Dunántúla elmenekült tisztviselők térnek most vissza lóhalálában, hogy május 1-ig elfoglalják különben elvesztendő állásukat. A deportáltak éhesen, rongyosan, legyengülve és betegesen hadd várjanak a határon! Hadd utazzanak csak vagonok tetején, összezsúfolva, szenvedések tengere után

újabb szenvedések között az „édes otthon“ felé! A fontos az, hogy az elmenekültek, az egész és félfasiszták, azok, akik százezres tömegek deportálásának bélyegét sütötték a magyarságra, azok, akik egyáltalán nem törődtek a munkájukkal akkor, mikor menekültek, — hazatérhessenek bútorokkal és szőnyegekkel, kényelmes kocsi-kban, hogy lehetőleg semmit se érezzenek abból a tengernyi szenvedésből, amit az országra zúdítottak.

A felháborodott várakozók csak úgy „kapásból“ le-tartóztattattak több bűnöst, köztük: Kerékgyártó Gyulát, a Világítási Vállalat helyettes igazgatóját, aki-ről épp a napokban mondta ki a vállalat munkássága, hogy fasiszta magatartása miatt helyét többé köztük nem foglalhatja el és Zilahy Sándort, a városi közellátás volt vezetőjét, aki annakidején nagymennyiségű zsirt és szalonnát vitt magával a város tulajdonából. De meg vagyunk győződve arról, hogy ennek a szegény-vonatnak még nagyon sok utasával fogunk találkozni rendőrségi akták között.

R. É.

csak

Vasárnap totta az Ipa naggyűlést alatti újonnan geiben. A Takács Fere aki a mult gyűlésen nem jelenhet hály ipartest bevezető be ipariügyi m számú részv Kálmán polgármester küldöttét, dr kamarai titk iparhatóság Szabó Kálm goztatta első mint más ben hangszó kíván hozni gekbe. Enne

— Nagy ma egy h el ide D inkább, nem kapt — Ren rülménye az ország zódik. Ma dások pu akiknek semmi, nem tapo Félig, v bolt üzen szágban,

a háb nyersa ket, m gozó e misták nünk, gyobb mur

És itt m cseink is hozzuk é indul új — Ny ren rend ségeink

Ma m ponti a meglévő tele sen

nem l hogy nyos szág részét ként,

Nekünk sereg ki vasúti építése, magána ról gon átmenet tendőre jére tal a körny kereske de ebb saját er va. M

Ebben az évben csak saját erőnkre leszünk utalva

— **mondotta Takács Ferenc iparügyi miniszter az Ipartestület nagygyűlésén**

Vasárnap délelőtt 10 órakor tartotta az Ipartestület folytatólagos nagygyűlését a Piac-utca 28. sz. alatti újonnan felavatott helyiségekben. A közgyűlésen megjelent Takács Ferenc iparügyi miniszter, aki a múlt vasárnap tartott közgyűlésen akadályoztatása miatt nem jelenhetett meg. Gacsárdy Mihály ipartestületi elnök üdvözölte bevezető beszédében a megjelent iparügyi minisztert és a nagy számú résztvevőket, köztük Szabó Kálmán polgármestert, a helyettes polgármestert, az iparkamara kiküldöttét, dr. Harsányi Imre iparkamarai titkárt és Körösi Imre iparhatósági biztost.

Szabó Kálmán polgármester hangzott első felszólalóként, hogy — mint már a multkorai beszédében hangsúlyozta — új szellemet kíván hozni ezekbe az új helyiségekbe. Ennek az új szellemnek bi-

zonyítéka már az is, hogy megjelent a közgyűlésen Takács Ferenc iparügyi miniszter személyesen, miniszterekhez pedig eddig csak akkor volt szerencsénk, ha országgyűlési választás előtt állottunk.

Antalfy József szoc. dem. képviselő hangzott, hogy szeretnénk egy jobb jövőt, amit nekünk a szocializmus ígér, ne csak adófizető alanyok legyünk mindig, hanem kapjunk is valamit.

Deutsch Richárd kommunista párti felszólaló nyomatékosan utalt arra beszédében, hogy tudjuk, hol vannak a hibák, tudjuk, hol vannak a rákfokok ebben az országban, mi segítünk az iparügyi miniszter úrnak, csak arra kérjük, szintén legyen segítségünkre.

A felszólalók után **Takács Ferenc** iparügyi miniszter tartotta meg nagy tetszéssel kísért beszédét.

A következő kérdés a szakképzettség. A mestervizsga csak akkor ér valamit, ha azt megelőzi egy alapos tanulmány.

Tanfolyamokon szakmánként képezzük ki az iparosokat.

Szeretem, ha az iparos bizonyos előtanulmányok után kerül a géphez.

Tanonckérdés

A tanoncnevelés kérdéséről külön kell beszélnem. A szakmai tudás az első. A tanonciskolákat mintaműhelyekkel is fel kell szerelni. A tanonciskolák az iparügyi minisztérium hatáskörébe fognak tartozni.

Hamarosan megjelenik a rendelet, hogy a tanoncot nem szabad fenytetni, vagy megverni, dorgálni szabad, kemény kézzel kell tartani, hogy szorgalmas ember legyen.

A jó szó többet ér, nekem legalább is ez a felfogásom. Még az ipartestület szervezeti kérdéséről szeretnék beszélni. Rövid ideig voltam az ipartestület élén, mert az ipartestületek önkormányzatát felfüggesztették. Nekem az volt a célkitűzésem, hogy

az ipartestület éppúgy harcos szervezet legyen, mint a szakszervezetek,

hogy védje meg az iparoság gazdasági érdekeit. Van még egy óriási teendő: tisztességes életnívót adni az egész magyar népnek. Az iparosságnak ki kell venni a feladatok megoldásából a részét. Az ipartestület elnöksége és előjárósága gondosan vigyáz arra, hogy a szakosztályokban a gazdasági érdekek helyesen legyenek képviselve és tiszta erkölcsi életet éljen az iparoság.

Végezetül szeretném felhívni a figyelmet három rendkívül fontos dologra, ami tulajdonképpen egész beszédemből következett:

A munka, a rend és a fegyelem.

Lesznek surlódások, nézeteltérések, differenciák, tévedések az egyes társadalmi rétegek vagy társadalmi osztályok között, az élet azonban nem sokára a rendes mederben folyik tovább, mert a kormánynak és a pártoknak, különösen a két munkáspártnak elhatározott szándéka, hogy a rendet és a munkafegyelmet fenntartja ebben az országban. Fegyelem, munka és rend az a három dolog, ami elengedhetetlenül szükséges ahhoz, hogy Magyarország valóban demokratikus legyen és felépüljön romjaiból — fejezte be beszédét Takács iparügyi miniszter.

Az új népbíráskodási rendelet kiterjeszti a háborús bűnösök fogalmát

A pártok véleményének meghallgatása után a kormány több minisztertanácson tárgyalta a népbíráskodásról szóló rendelet módosítását. Az új rendelet most készült el és a népbíráskodás körében

négy főbűntetést állapít meg: halált, kényszer munkát, fegyházat és börtönt.

A kegyelmezés joga a Nemzeti Főtanácsot illeti, közkegyelem esetét kivéve azonban csak halálbüntetés esetében kérhető kegyelem.

Az új rendelet

kiterjeszti a háborús bűnösök fogalmát azokra is, akik a megszállott területek lakosságával vagy a hadifoglyokkal való bánásmód tekintetében a nemzetközi jogszabályokat súlyosan megsértették,

a visszacsatolt területek lakosságával kegyetlenkedtek, illetőleg részesei voltak emberek törvénytelen kivégzésének, illetőleg megkínzásának. Háborús bűnös az is, aki **sajtóban vagy a nyilvánosság előtt olyan állandó tevékenységet fejtett ki, amely alkalmas volt arra, hogy az ország báborubalépése, továbbá a háború fokozottabb folytatása érdekében a közfelfogást jelentős mértékben befolyásolja,** végül háborús bűnös az is, aki bármely formában olyan tevékenységet fejtett ki, amely alkalmas a népek háboru utáni békéjének vagy együttműködésének megnehezítésére, megbontására vagy nemzetközi viszály előidőzésére.

Népellenesültségben bűnös az eddigiek mellett az is, aki nyilvánosan fasiszta és demokráciaellenes irányzatot terjesztett vagy a közfelfogást faji és felekezeti gyűlölet felkeltése vagy ébrentartása céljából jelentős mértékben befolyásolja.

Népellenes bűnös az is, aki besugóként működött a fasiszták javára

és a demokrácia ellen vagy a fasisztáknak adatokat szolgáltatott. Ugyancsak népellenes bűntettben bűnös, aki

közvetlen vagy közvetett kényszer nélkül, tagként belépet a Volksbundba, fasiszta, illetve demokráciaellenes pártban

vagy szervezetben tisztséget vállalt vagy tagként tevékenyen működött, továbbá aki nyilvánosan népellenes intézkedések meghozatalát sürgette, aki kényszerű szükség nélkül ilyen hirverés szolgálatába szegődött, vagy magatartásával megakadályozta fasisztaellenes vélemény nyilvánítását. Ugyanezen elbírálás alá esik az is, aki nem jelenti fel azokat, akik tettesei, vagy részesei voltak kivégzéseknek, vagy kínzásoknak,

A Népbíroság

a fiatalkorúak bünygyében is eljár és halálbüntetést is szabhat ki,

ha a fiatalkorú a cselekmény elkövetésekor tizenhatodik életévét már betöltötte. Ha a rendelet a halálbüntetést kimondó ítélet ellen a fellebezést kizárja és a Népbíroság úgy határozott, hogy az ítélt kegyelemre nem méltó, a halálbüntetést a határozattól számított két órán belül végrehajtani kell. Az új népbírosági rendelet május 1-én lép hatályba.

A Népbíroságnak ez után hat tagja lesz — az öt párt mellett a szakszervezetek is népbírosági tagsági helyett kaptak.

Fentiek alapján a Népbíroság május 2-ra kitűzött tárgyalásait az átszervezés idejére elhalasztották.

Szigorítások a közalkalmazotti igazoló eljárásban

A minisztertanács által elfogadott új rendelet, mely a közalkalmazottak igazolásáról intézkedik, több rendbeli szigorítást foglal magában a korábbi rendelettel szemben.

A rendelet szerint minden közhivatalnak három nap alatt köteles igazoló-nyilatkozatát hivatali előjárójánál benyújtani.

A bizottság határozatában az illető közalkalmazottat igazoltnak jelentheti ki, megfeddheti, áthelyezésre ítélni, az előléptetésből meghatározott időre kizárhatja, vezetőállásra alkalmatlannak nyilváníthatja, nyugdíjazását rendelheti el, végül megfoszthatja állásától. A bizottság továbbá

megkeresheti az illetékes rendőrhatalmaságot az igazolás alá vont közalkalmazott internálása iránt, sőt, ha gyanú áll fenn, hogy az illető bűnesetlekményi követett el, az iratokat átteheti az illetékes népbiztonsági bizottsághoz.

A rendelet szerint a magyar nép érdekeit sértő cselekedetek kell tekinteni különösen azt, ha a közalkalmazott nyilas, vagy más fasiszta jellegű párt tagja volt,

ilyen pártot támogatott vagy ezek célkitűzését helyeselte.

Ugyancsak a minisztertanács fogadta el azt a javaslatot, mely a szabad pályán működő értelmiségi foglalkozásúak igazolására vonatkozik. Az új kormányrendelet kimondja, hogy orvosok, gyógyszerészek, mérnökök, újságírók, színművészek, stb. új igazolási eljárás alá kerülnek. Az igazoló bizottság az illetőket igazolhatja, megfeddheti, végül foglalkozásuk gyakorlásától meghatározott időre eltilthatja.

Orvost, állatorvost, gyógyszerészt, mérnököt arra kötelezhet, hogy az iparügyi, valamint a népbiztonsági miniszter által kijelölt helyen díjazás nélkül, vagy esükkel díjazás mellett végez szakmájában vagy munkát.

A rendelet előírja halósági jogosítvány, iparendély, italmérsi, színház, mozi-engedély birtokosainak igazolását is. Az igazoló bizottság határozatait itt ugyanazok lehetnek, mint a szellemi foglalkozásúaknál, de meg is foszthatja az igazolást kérő hatóság jogosítványától.

Szállítóeszközök gyártása az ipar főfeladata

— Nagyon sajnálom, hogy ma egy hete nem jöhöttem el ide Debrecenbe és még inkább, hogy értesítem nem kapták meg idejében.

— Rendkívül súlyos körülmények között él ma ez az ország. A háború befejeződik. Magyarországon vandálok pusztítottak, olyanok, akiknek nem volt itt kedves semmi, mert az ő verítékük nem tapadt itt semmihez. Félig, vagy egészen lerombolt üzemek állanak az országban,

a háború elpusztította nyersanyag készletünket, mégis, nekünk dolgozó embereknek optimistáknak kell lennünk, mert a legnagyobb érték, az emberi munka itt maradt.

És itt maradtak bányakincseink is, ezeket felszínre hozzuk és nem sokára megindul újra a munka.

— Nyersanyagellátás terén rendkívül súlyos nehézségeink lesznek és szállító

eszközökben is nagy a hiány.

Vagonok 20 százaléka, mozdonyok 12 százaléka van meg,

ezzel a legfontosabb nyersanyagokat, szén, vasat, élelmet kell szállítani. *Dorogon, Tokodon a bányászok sült krumplin és főtt kukoricán élnek, az ország jól felfogott érdekében sürgősen javítani kell élelmezésükön.*

Akik a legnehezebb és leghasznosabb munkát végzik, azoknak kell a legjobb élelmet és a legtöbb fizetést kapni.

Tegnap megbeszélés volt a pártok között. Általános a vélemény, hogy a legfontosabb teendők közé tartozik a szállítóeszközök gyártása.

Építeni fogunk vagonokat, mozdonyokat, teherautót. Ezen a téren minden emberileg lehetőleg meg fogunk tenni, hogy az országot minél hamarabb talpraállítsuk.

A kézműipar önmagát kell anyaggal ellássa

Ma még nemcsak a központi anyagellátás, de a meglévő anyagok számbavétele sem oldható meg, tehát

nem lehet tőlünk várni, hogy kiutaljunk bizonyos anyagokat az ország egyik vagy másik részéből. Ezt városonként, vármegyénként kell elintézni.

Nekünk első a Vörös Hadsereg kielégítése, a jóvátétel, vasúti kocsik, mozdonyok építése, a kézműiparnak magának kell anyagellátásról gondoskodni. Ez csak átmeneti terv a folyó esztendőre, a következő év elejére talán már megindulhat a környező államokkal is a kereskedelem és árucseré, de ebben az évben csak a saját erőnkre leszünk utalva. Minden ország saját

belső felépítésével lesz jövedelével elfoglalva. Amelyik nép saját erejéből nem tud vagy nem akar talpraállni, az a nép nem is érdemel semmiféle külső segítséget. Ez az én mélyes meggyőződés. Ma mindenkinek úgy kell gondolkodni, mintha ő vinné ennek az egész országnak, ennek az egész népnek a terhét.

Most, amikor bejöttem a városba, láttam, hogy Debrecen megváltozott. Úgy látom, helyes irányba fordultak a dolgok és megindult itt is a termelő munka. A romokat el kell tüntetni, a romok alól ki kell húzni a vasgerendákat, ami használható, azt használjuk fel itt, ami nem használható, azt elviszük a diósgyőri kohókba és lesz belőle vasúti kocsik, mozdony, teherkocsi.

Májusi fények és árnyak

Irta: Tariska István

Elérkezett 26 esztendő elnyomatás után az első szabad május elseje, szabadon tódulhat ki a munkásság saját ünnepe az utcára. Szálljon először hálánk szava azoknak, akiknek ezt a szabadságot köszönhetjük. Köszöntsük soha el nem múló hálával a dícsőséges Vörös Hadsereget, a hős szövetséget, a népi és lángeszű vezérét: Sztálin elvtársat. A magyar demokráciát, amelyben az első szabad május 1. kivirulhatott, nekik köszönhetjük és a velük szövetségben harcoló angol-szász seregeknek.

A magyar munkásság az első szabad májusi ünnepet — mely a felszabadulás után elkövetkezett — nem várta tétlenül. A május elseje előkészítése: a demokrácia megerősítése nem akkor kezdődött, amikor a csepei munkásság első verseny-kihívását megkapta és ezzel nemcsak Budapest dolgozóit, de a Magyar Kommunista Párt és Szociáldemokrata Párt, valamint a Szabad Szakszervezetek milliós tömegeit az egész országban felrázta és hatalmas nemes versenyre serkentette, hanem jóval előbb. Elkészült ez a verseny már akkor, amikor a magyar demokrácia építése a felszabadulás után megindulhatott. A szabad májusi ünnep előkészítése erre a küzdelemre csak a tétet teszi rá. A május 1. előkészítése a demokrácia megerősítéséért folyó harc tételőket jelent.

Mérjük le ezen az első szabad májusi ünnepen ennek a harcnak a célkitűzéseit, megvalósított és megvalósításra váró feladatait, hogy ezek alapján a további harcokra megfelelően tudjuk erőinket elosztani.

Megállapíthatjuk, hogy a fiatal magyar demokrácia ezen az ünnepen jelentős győzelmekről számolhat be. Első diadala a demokráciának az, hogy a Szovjetunió és Egyesült Nemzetekkel január hó 20-án *leggyorsabban köthetett és ezzel elindulhatott a belső szervezkedés és megerősödés útján.* A fegyverszüneti szerződés igazságos feltételei a Szovjetunióval abból a nemes feltevésekből fakadt, hogy nem tekintette a magyarságot azonosnak elnyomó reakciók urával, akik 26 éves véres terror után még háborúba is kényszerítették a szabadságszerető népet ellen. Ez az elismerés első sorban — biztosak lehetünk felőle — a magyar dolgozó társadalomnak előlegezett bizalom volt. Biztak abban, hogy a munkásság, parasztság és dolgozó értelmiség harcoss összefogása meg akarja és meg tudja változtatni a magyar történelem utolsó évtizedeinek útját és a reakciók elnyomás útjáról a haladás útjára tereli. De elismerés volt a munkásosztály számára az is, hogy meghívták a magyar szakszervezeteket a londoni szakszervezeti kongresszusra is.

Ez az előlegezett bizalom — ma már nyugodtan állíthatjuk — nem volt hiábavaló. A munkásság, parasztság és dolgozó értelmiség összefogása megmutatta a földreform gyors és eredményes végrehajtásával, hogy haladni akar. A földreform megvalósítása kihúzta a feudális nagybirtokos osztály alá a talajt és megerősítette a magyar dolgozó társadalom legelésztebb osztá-

lyát: a parasztság régi és jogos bizalmatlanságát a politikával szemben. Joggal mondhatta Nagy Imre elvtárs, földművelésügyi miniszter a földreform indokolásánál a minisztertanács előtt, hogy: „A földreform új lapot nyit a magyarság történetében.” A földreform a Tiszántúlon befejezettnek tekinthető. Szatmár, Szabolcs elvégezte a munkát, Biharban és Hajdúban is csak kisebb részletkérdések megoldatlanok. A földosztás szempontjából legjelentősebb munka: a feudális nagybirtok szétesésének befejezését nyert. A földreform nemcsak földhöz juttatta a szegény parasztságot, hanem politikailag meg is erősítette. A földigénylő bizottságokban kiemelkedett a falvakban a parasztság saját soraiból való természetes vezető rétege. Ez olyan nyeresége a demokráciának, amelyet nem szabad munkája végeztével egyszerűen szélnek eresztieni. A földigénylő bizottság parasztsága nem az a mór, amelyik kötelességének megtétele után mehet, mert ha ilyen nagy feladatot, mint a földosztás, minden lényegesen zavar nélkül be tudott alig egy hónap alatt fejezni: akkor ezt az erőt a demokráciának később is értékesítenie kell. Ezért adta ki pártunk a jelszót, hogy a földigénylő bizottságok a földosztás befejezése után is maradjanak együtt.

Új feladatok várnak erre a kitűnő paraszti vezető rétegre: a szétszórt földeken megszervezni és biztosítani a termelést. Össze kell kapcsolni a parasztság munkáját az ipari munkásságával. Az ipari munkásság temérdek saját napi gondja között sem feledkezett meg és a jövőben sem fog megfeledkezni arról, hogy segítségére sieszen a föld új birtokosainak. Az a 30.000 kapa és 20.000 ós, amit a vagonyár munkássága készített, azok a traktorok, melyeket kijavítottak, az a szerzőmunkások és javítóműhely, amit a Kommunista Párt belvárosi kerülete felállított; az a politikai és gazdasági segítség, melyet az építőmunkások szakszervezete a környék parasztságának nyújtott, nemcsak a májusi verseny látványában született előbban segíteni akarás, hanem a versenyen túl is ható készség a munkásság és parasztság összefogására. A májusi verseny célkitűzéseit és feladatit nem tekinthetjük a május elseje eltelte után végérvényesen elvégzett feladatoknak. A verseny célkitűzéseinek elérése új feladatok vállalásának és megoldásának szülőjévé kell válnia. A demokrácia gyakorlata mindennap új és új feladatokat tűz ki: a májusi verseny arra volt jó, hogy ezeknek az elvégzendő feladatoknak vállalására összefogja, rendszeres csapatot állítsa a munkásság előtt.

Ezzel már be is mutattuk a fiatal demokrácia második nagy győzelmét, mert tárgyi bizonyítékát adtuk a demokratikus egységnek. Felmérhetetlen jelentőségű az, hogy a demokrácia megszilárdításáért folytatott harcban a két munkáspárt, a Magyar Kommunista Párt és Szociáldemokrata Párt már hónapok óta egységesen harcol. A két munkáspárt harci közösségének megtörni a reakció minden kísérletét. Ez a

harci közösséget fejleszteni, erősíteni kell. Főre kell tenni a bizalmatlanságot, ami tisztántúli kerületünk sok városában és falvában még megvan. Meg kell érteni az elvtársaknak, hogy minden ellentét, ami akár a múlt harcaiból, akár a jelen küzdelmeiből származik és ami őket ver a két munkáspárt helyi szervezetei közé, a reakció malmára hajtja a vizet. Aki nem törekszik a munkáspártok közötti helyenként mutatkozó ellentét eltüntetésére, az a reakciót segíti.

A reakció pedig nem alszik. Politikailag és gazdaságilag igyekszik a demokráciát lejáratni. Minden alkalmat megragad, hogy megbontsa a demokratikus egységet, amely a Magyar Nemzeti Függetlenségi Frontban kialakult. A reakciónak sikerült befurakodnia a kormányba is. A demokrácia hívei azonban éberren őrködnek és ez a bomlasztási kísérlet nemhogy a demokratikus egység megbontásához vezetett volna, hanem ellenkezőleg, megerősítette azt. Az egységbontás kísérletével szemben felkelt a demokratikus egység harci akarása és megteremtette a Függetlenségi Front legfőbb szervét: a Vezérő Bizottságot. A mostani májusi ünnep már helyén találja a Függetlenségi Front Vezérő Bizottságát, amely gátat vet minden egységbontó kísérletnek.

Téves lenne azonban azt hinni, hogy azok a jelentős győzelmek, melyeket fiatal demokráciánk politikai síkon elkönyvelhet, minden téren győzelmeket eredményeztek. Tévedés lenne azt hinni, hogy a reakció csak régi kipróbált eszközeinek alkalmazásával akar a demokráciának feléje kerülni. A reakció látja, hogy a legfőbb oszlat a földkérdésben elvesztette, látja, hogy a politikai oszlatban sem sok reménnyel indul — ezért tevékenységét áthelyezte gazdasági térre. A demokrácia elengedési ma a gazdasági újjáépítés frontján tevékenykednek. A reakciónak az a számítása, hogy ha a parasztság nem tudja bevetni a tulajdonába adott földet, ha a háborús károsodást szenvedett lakásokat nem tudja a munkásság felépíteni, ha nem indul meg a vonatok az újjáépített síneken, ha a gyárak nem termelnek ipari termékeket, akkor az ebből származó károk egész terhét a munkásságra háríthatja. A reakció éhínségre, hajléktalan emberekre, közlekedés- és ruhahányra spekulál és — szabolg. Politikai győzelmek mind szertefoszlanak, ha a gazdasági fronton nem harcolunk erősebben. Debrecenben és a Tiszántúlon még a földek jelentős részét vetetlen, Hajdúságban 60—70 százalékban vetetlen. A traktor nem, vagy csak részleges kihasználással dolgoznak, a lovak személyi fuvarozásokat végeznek. A mezőkön alig van ló, de Debrecen utcáin konfliktus futnak fekete-fuvar után. Mindezt nem lehet tétlenül nézni. Meg kell erősíteni a demokrácia saját szerveit a gazdasági fronton. Olyan termelő bizottságot kell a csődbejutott, tehetetlen régi helyébe állítani, amely képes és tud cselekedni, a hatalommal, melyet a földművelésügyi miniszter fe-

ruári rendelete rárúháza a mezőgazdasági termelő eszközök irányítása és elosztása terén. Bebizonyította ez a termelő bizottság, hogy azért, mert valaki szakember — békeviszonyok között — azért nem biztos, hogy rendkívüli körülmények között is meg tudja, vagy éppenséggel meg akarja állani a helyét. Vonjuk le hát a következtetést és vigyünk több és erősebb politikai munkást a termelési bizottságokba.

Árnyak vetődnek azonban a májusi ünnep fényébe az ipari munkásság gazdasági kérdéseinek megoldásánál is. Míg egyrészt az állami és általában ügyvezető hadiüzemeknél dolgozó munkásság bére igen alacsony, sokszor létminimum alatt áll, addig a szabadiparokban dolgozó munkásság bére egyenesen fekete-béreknek felel meg. A vagonyárban 3.50 pengő órabér mellett dolgoznak igen fontos munkákon, addig az építők 9 pengő órabért is kevesellenek és gyakorlatilag 15 pengő az órabérük. Ez a hatalmas bérellátás, ami az üzemi és szabad ipari szakmák munkásai között fennáll, nem véletlen jelenség. Nagyrészt reakciós spekuláció eredménye, de nem hibátlannak benne a munkások sem. A reakció a kisujját sem mozdítaná meg, hogy a klinikai munkásság bére több legyen havonta 180—300 pengőnél, mit sem törődik az útkaparók, utóseprők, vagonyári, dohánnyári munkásság éhbéréivel. Neki nem árt, sőt hasznára volna, ha az üzemek munkássága elkedvetlenedve üresen hagyja az üzemek munkapadjait. Pénzhiányra és lehetlenségre hivatkozva megakadályozta eddig, hogy ezek a bérrendezések megtörténjenek. Arra azonban volt pénze, hogy a reakció legzsarnokibb kizsele mindaddig, amíg a minisztertanács az egész intézmény megszűntetését el nem rendelte. De ugyanakkor nyíltan meg kell mondanunk azt is, hogy a reakciónak az sem fáj, hogy a szabad szakmákban: az építő-, bőripari- és nyomdász-szakmákban napról-napra emelkednek a bérek. Minden béremelés egyszerűen emeli a reakció hasznát is. Nemcsak azzal, hogy az ő bevétele is fokozódik a magasabb érekké, hanem azért is, mert ezzel tágra nyílik az

egyres szakmák között fennálló bérellátás és úgy véli, hogy ezzel megbonthatja a munkásság egységes sorait. Ez pedig a termelésben érezteti hatását, mert megakadályozza a tervszerű termelést és csak konjunktúra szakmák aránytalan felduzzadását idézi elő. A szakszervezeteknek szembe kell fordulni ezzel a törekvéssel. Nem szabad élni a bőven kínálkozó konjunktúra lehetőségekkel, mert tisztában kell lenni azzal, hogy a munkásság sorainak megbontása a népi demokrácia ellenségeit segíti.

A fogadalmat, hogy Magyarország szabad lesz, boldog és erős, öntudatos, fegyelmet politikai harcra lehet csak elérni. Ehhez pedig sokszor önként kell lemondani. Önként kell szorosabbra húzni a nadrágszíjat. Nem szabad elfelejteni, hogy a reakció elleni harc dandárja nem a Népbizottságok és igazoló bizottságok előtt zajlik le, hanem a gazdasági építésben. Az igazoló bizottságok és Népbizottságok a demokrácia ellenségei közül csak a nagyját veszélytelenítik: a reakció elleni küzdelem ép ott nehéz, ahol nem nyílt ellenséggel állunk szembe, hanem leplezett spekulánsokkal. Ezzel pedig csak szervezetten és tervszerűen lehet felvenni a harcot. „A munkásságnak nincs más fegyvere, mint szervezethez.” Erősíteni kell hát szervezettségünket, erősíteni kell a pártot. A májusi verseny sok célkitűzésében sokszor elvesztett a pártépités szempontja. Ezt helyre kell hozni a május elsejét követő újabb nagy szocialistaversenyre. A pártépités feladatainál arra kell törekedni, hogy ne csak mennyiségileg, hanem minőségileg is megerősítsük a pártot. A párt erősítése álljon a munkás egység szolgálatában is, mert „a munkás egységfront sziklájára épül a nemzet jövője. A zárt-sorokban menetelő munkásságot követni fogja az egész dolgozó nép”.

A május elseje a munkásság legnagyobb ünnepe. A munkásság azonban az ünnepet felhasználja arra, hogy számot tegyen dolgai állásáról és ezen keresztül haladjon új céljai felé. Így megvalósítható a minap tett májusi elsejei fogadalom, hogy „Magyarország szabad lesz, boldog és erős”.

Segíts a kifosztott, meghurcolt deportáltakon! Ez hazafias kötelességed! Denortáltak Intézőbizottsága, Battyány-utca 9. szám.

A politikai rendőrség átvizsgálja az 1938 utáni parlamenti ülések naplóit és a külügyi bizottság jegyzőkönyveit

A politikai ügyekkel foglalkozó hatóságok felsőbb helyről utasítást kaptak arra, hogy az 1938 után megtartott parlamenti ülések naplóit vizsgálják át. Ugyancsak elő kell keríteniük a parlamenti bizottságok jegyzőkönyveit, hogy az ellenzék elhallgatása utáni németbérenc és nyilas országgyűlési képviselők minden cselekedete tisztán álljon az illekedése előtt. A hatóságok megállapítása szerint különösen a külügyi bizottságok jegyzőkönyvei tartalmaznak olyan részleteket, melyek miatt a Népbizottság előtt kell majd fe-

lelniük mindazoknak a minisztereknek és képviselőknek, akik Magyarország külügyeit a katasztrófához vezető utra sodorták.

Tyúkszemvágószalon

Értesítem kedves vendégimemet, hogy a Bika-épületben, a fürdőbejárat mellett üzletben Gyógypedikűr és Manikűr Szalon nyitottam. Kérem a látogatásukat. Mély tisztelettel: GÖDÖNY FERENC, a Bika-fürdő 22. éven át volt tyúkszemvágója

Legutóbb, állításával K. mintegy 56 miatt voltur arát emelni sával képes áremelkedés tudtuk figy ven meg B. széköttes, tájékozódni sikerült ezen tésben me szereznünk. árák pontos hogy a lap osan fogla

MINISZTER TÁRSZÁR 1-én bevo számítás lően az órákor e igazítani.

Volt deb tatása. Lo holmival m Dunántúlró nánásra eg tív, v. Rék jén kobolt kereskedő is volt, a Hajdúnáná Debrecenbe

SZERDÁJA tárgyalá Zoltán és ben.

FELHÍV nek egy é van, hogy alatti szívó és céljábó jelentkezz Szövetkeze

Felhívás sokhoz! munkaszol tanuként j ig a rend szobában, nel.

A NÉ

A NÉ

A Népbí csa tegnap gyálla Szi des bűntör rtes — a halára ité szágos Tar hogy soron ügyet s ig ceni tárgya al az in

A Magy 1945

Gullámhoss 12.00: F Köszöntő. lós Béla n 12.30: Hirc ünnepe. — kar. — 13. lunk? — A Nemzeti 16.10: Ha romok fele — 17.30: Erkel: Hu — 18.00: orosz nyelv gol nyelver sor. — 19.

HIREK

Olvasóinkhoz!

Legutóbb, főleg az újságok előállításával kapcsolatos munkabérek mintegy 56 százalékos emelkedése miatt voltunk kénytelenek lapunk árát emelni. Az újságok előállításával kapcsolatos egyéb anyagok áremelkedését csak kis részben tudtuk figyelembe venni, nem lévén meg Budapesttel a kellő összeköttetés, aminek következtében tájékozódni sem tudtunk. Azóta sikerült ezen anyagok ára tekintetében megfelelő tájékozottságot szerzünk. Részben ezen anyagok pontos tudatában, másrészt, hogy a lapelőállításával kapcsolatosan foglalkoztatott, nem teher-

kai alkalmazottak fizetését is arányosítani tudjuk, vagyunk kénytelenek mérsékelt áremelést végrehajtani. Ennek következtében a mai naptól kezdődően (május 1.) a

4 oldalas lap ára P 1.—
6 " " " " 1.50
8 " " " " 2.—

Az előfizetési díj a hétköznap 4, vasárnap 6 oldalas lapnál P 26.— + 3.90 P kézbesítési díj, a hétköznap 4, vasárnap 8 oldalas lapnál P 28.— + 4.20 P, kézbesítési díj.

NEPLAP KIADÓHIVATALA.

MINISZTERTANÁCSI határozat értelmében május 1-én bevezetik a nyári időszámítást. Ennek megfelelően az órákat ma éjjel 23 órakor egy órával előre kell igazítani.

Volt debreceni detektív letartóztatása. Lovas kocsin, sok finom holmival megrakodva tért vissza a Dunántúlról meneküléséből Hajdúnánásra egy volt debreceni detektív, v. Rékassy László. Annak idején koholt vádakkal sok zsidó kereskedőt tett tönkre, sőt olyan is volt, akit halálba kegyezett. Hajdúnánáson letartóztatták és Debrecenbe kísérték.

SZERDÁN délelőtt 9 órakor tartja tárgyalását a Népbíróság Tatay Zoltán és Almássy Márton ügyében.

FELHÍVJUK azon anyákat, kiknek egy éven aluli csecsemőjük van, hogy Ferenc József-út 59. sz. alatti szövetségünkben tej igénylés céljából három napon belül jelentkezzenek. Demokratikus Női Szövetség.

Felhívás a volt munkaszolgálatosokhoz! Aki a vágóhídon, mint munkaszolgálatos ki volt rendelve, tanaként jelentkeztek reggel 8-9-ig a rendőrség II. emelet 85. sz. szobájában, Kun István detektív-nél.

Kelenhegyi Emil százados 1938-1943-ig a debreceni 6. híradó zászlóaljnál szolgált. Most Szegeden igazolását kérte a hadseregbe. Aki tud róla valami terhelő adatot, jelentse a rendőrség politikai osztályának, 85. szobájában.

Május 2-án, szerdán a lakosság, valamint a kereskedők számára a Hangya kirendeltség Böszörményi-út 4. sz. alatti telepén étkezésre alkalmas burgonya kerül eladásra. Ára mázsánként 90 pengő.

Magasabb kenyérfajadag és ingyen gyógyszerellátás a deportáltak részére. A polgármester elrendelte, hogy a deportációból hazatértek leromlott egészségi állapotukra való tekintettel, megérkezésüktől számított 30 napon belül napi 30 dkg magasabb kenyérfajadagban részesüljenek és ilyen igazolványt a deportáltak intézőbizottsága bocsát a deportáltak rendelkezésére abban az esetben, ha az illetékes városi körületi orvos a gyógyszer ellátást szükségesnek találja.

Letartóztatták Stefániai Imrét. Őrizetbe vették és a toloncházba vitték Stefániai Imre „spanyol királyi zongoraművész“-t, a Zene-művészeti főiskola volt tanárát, akit azzal vádolnak, hogy éveken át részt vett a jobboldali mozgalmakban, együtt érzett a nyilasokkal és a náciikkal.

Felfüggesztették a Hitelbank elnök-vezérigazgatói állásából Fabinyi Tihamért

Nemrégiben üzenetet küldött Svájból Fabinyi Tihamér, volt kereskedelmi, majd pénzügyminiszter, a Magyar Általános Hitelbank elnök-vezérigazgatója: fenntartja minden igényét és jogát a Hitelbank elnök-vezérigazgatói állására. Az üzenetre a Hitelbank üzemi bizottsága most adott választ:

felfüggesztette állásából Fabinyi Tihamért.

Ugyanakkor felfüggesztette állásából Belatiny Istvánt is, aki a nyilas éra alatt töltötte be a Hitelbank vezérigazgatói tisztjét.

Letartóztatták Bánásghy (Welcsow) György Turul-vezért

Internálják a Turul vezetőségének tagjait

A Turul Szövetség megalakulása óta melegsége volt a reakciós és jobboldali szellemnek. Egyik alapítója, Bánásghy (Welcsow) György, a tüntetésekből hírhedt diákvezér most a politikai rendőrség kezére került. De nemcsak az utóbbi időben a közigazgatási életbe is befurakodott Bánásghy-Welcsow szerepét tisztázta a rendőrség, hanem mindazokét, akik a Turul Szövetségben vezető szerepben hangoskodtak. Most állította össze a népiügyszég a nyomozás kiegészítésére szolgáló jegyzőkönyveket, melyeknek átadása után megkezdik a Turul vezető tagjainak internálását.

Jáki Gyula magán tanárt és Láng tisztifőorvost őrizetbe vették

Népelhentes és fasisztabarát magán tanár Jákival vádjával őrizetbe vette a rendőrség Jáki Gyula egyet. m. tanárt. Jáki Gyula sváb származású, német egyetemre járt, itthon heves németbarát propagandát fejtett ki az egyetemen, különösen Hitler szerette diesteni. Sváb származású orvoskollegákból szervezett meg magának baráti kört. A klinikai orvosi ebédő falát német plakátokkal aggatta tele. Lakásán honn-keresztes karszalagot találtak.

Letartóztatták a rendőrség Láng Sándor ny. tisztifőorvost is. Láng tisztifőorvos ellenforradalmi érdeklődését a Nemzetvédelmi Kereszt tulajdonosa, sok fasiszta újság-cikk szerzője.

Felhívás

Felkérjük a Munkás dalárda és Zsidó dalkör tagjaiból alakult kórus résztvevőit, hogy az elhalasztott deportáltak javára rendező hangversennyel kapcsolatos próbára szerdán 1 hó 2-án délután 6 órakor szíveskedjenek a szokásos helyiségben (Rákóczi-út 30.) okvetlenül megjelenni.

LAPUNK legközelebbi száma esztőtörtéknél reggel jelenik meg.

„Péterfia“

Márkus, Zoltán TANCISKOLAJA Péterfia utca 30. Ma délután 3 órától nagy

Ünnepi össztánc Holnap d. u. fél 5 órakor kezdő TÁNC-TÁN-FOLYAM indul.

LAPZÁRTA UTÁN

Moszkva, április 30. Sztálin marsall két napiparancsban közölte Greifswald és Neubrandenburg elcsatását és Rokoszovszki marsall jelentős előnyomulását Mecklenburgban.

A másik napiparancs Moravska-Ostrava elfoglalását közli.

Tito csapatai bevonultak Triesztbe.

London, április 30. Brit csapatok kiszélesítették Hamburgtól keletre létesített hidójukat az Elbán és elfoglalták Lauenburgot. Mecklenburgnak ezen a részén újabb angolszász-szovjet egyesülés várható.

Amerikai kötelékek Ausztriában elfoglalták Oberammergaut és Mittenwaldot.

Őseim nyomában

*Nekem is voltak őseim,
Ha nem is tudom számbavenni őket.
A múlt porlepte útjain,
Mint fületlen gombok elveszödtek.*

*Agyékában már ott csiráztam
Neandervölgy félemlerének,
Spártakusz belémlehelte,
Hogy nem vagyok szolgálalek,
Olt voltam a kereszt tövében,
— A rám hullott vér egyre éget. —
Katakombákban nemzettek,
Az üldözött őskeresztények,
A Dózsát elemesztő tüzből
Lettem biztosan úgy méreg...
Magról-magra így születtem
A mai kor emberének
s magyarnak.*

*Az ősnemesség jele rajtam:
A szolgálókat gyűlölöm.
Mindig szabad akartam lenni,
S hogy eddig bele nem haltam
Jószerecsémnek köszönöm.*

*Nyilvántartott ősök hijján
Választottam hát őseket:
Fegyverrel, szóval, gondolatlan,
Kik a szabadságért küzdöttek
Őseim mind. En gyenge utód
Nyomukban járok s mint megszállott
Kincskereső hajszolom
A mélyreásott szabadságot.*

*Nyomaik talán engemet is
Egy jeltelen srba vezetnek...
Így leszek én is utódból őse
A szabadságért halni kész embereknek.*

Franciaországban, 1944. márciusában.

ŐSI SANDOR.

A Népbíróságok Országos Tanácsa helyben hagyta Szilády halálos ítéletét

A Népbíróságok Országos Tanácsa tegnap, április 30-án tárgyalta Szilády Gyula csendőrezre-des bűnügyét, akit — mint ismeretes — a debreceni Népbíróság halálra ítélt. A Népbíróságok Országos Tanácsa indokoltnak látta, hogy soronkívül tárgyalja le ezt az ügyet s így történt, hogy a debreceni tárgyalás után már öt nappal az iratok, az írásbafoglalt és

elkészített ítélettel együtt Budapestén a Népbíróságok Országos Tanácsa előtt fekszenek, amely a tárgyalást a bűnügyi felülvizsgálatára azonnal ki is tűzte. A bűnügyi iratoknak a visszaérkezése után Szilády Gyula előtt ki fogják nyomban hirdetni a felsőbíróság ítéletét s annak értelmében az ítélet is azonnal végrehajtásra kerül.

A Magyar Rádió műsora 1945. május 1-én, kedden

Hullámhossz: Budapest I. 549,5 m.
12.00: Harangszó. Új hívójel. Köszöntő. — 12.15: Dálnoki Miklós Béla miniszterelnök beszél. — 12.30: Hírek. — 12.45: „A munka ünnepe”. — Kb. 13.15: Rádiózene. — 13.45: Műkor, mit hol hallunk? — 14.00: Hírek. — 16.00: A Nemzeti Segély híradója. — 16.10: Hangszórók. — 16.40: „A romok felett”. Zilahy Lajos beszél. — 17.30: „Májusra”. — 17.45: Erkel Hunyadi László, nyitány. — 18.00: Hírek. — 18.05: Hírek orosz nyelven. — 18.10: Hírek angol nyelven. — 18.40: Ország-műsor. — 19.00: Hírek. 19.15: Palló

Imre dr. kurucnótákat énekel. — 19.30: Liszt-hanglemezek. — 20.00: A nap eseményeinek összefoglalása.

SPORT

DMTE-PMÁV 1:0 (0:0). A jó formában lévő munkás csapat biztosan győzte le a jónévvű ellenfelet. A győzelmet jelentő gólt a DMTE új játékos, Neubart lölte. Rajta kívül kitént még Szőlősi, Gere, Béres, illetve B. Nagy és Drobnák. Felkérem a DMTE összes játékosát, hogy ma 12 órára a DEAC pályán pontosan jelenjenek meg. Vadas intéző.
Felkérem a Madisz, DVSC, DMTE egyesületet, hogy versenyzőik fél 1-re pontosan jelenjenek meg a pályán.

SAKSZERVEZETI HIREK

A kisebb üzemek és egyes szakszervezeti tagok, akik nem tartoznak üzemi szakszervezethez, a szakszervezeteknél jelentkezzenek reggel 8 órakor Arany János-u. 2.

A nevelők szakszervezetének tagjai május elsején, reggel 8 órára gyülekeznek az Arany János-u. 2. sz. alatt, az udvaron.

Szakszervezeti szeminárium legközelebbi előadása május 7-én, hétfőn délután fél 5 órakor lesz. Síme: „A földosztás és a magyar paraszt”. Előadó: ifj. Veres Péter.

ORVOSI HIR. Dr. Mezei Károly bőrgyógyász, nemibetegségek és kozmetika szakorvosa rendelő óráit megváltoztatta, 11-1-ig és 2-5-ig rendel. Kossuth-u. 42.
Dr. Jakabfi Imre fül-, orr-, gége szakorvos, klinikai tanársegéd ismét rendel. régi rendelőjében. Püspöki-palota.

A Munkaközvetítő Hivatal felhívása

Felhívjuk Debrecen város lakosságát, hogy a Munkaközvetítő Hivatalnál teljesítendő munkakötelezettség végett — tekintet nélkül arra, hogy valaki a Nemzeti Bizottság által meghatározott 2 napi váltásdíjat befizette — a behívott munkakötelezettségének tegyen eleget. A Munkaközvetítő Hivatal jelenleg átvezetés alatt áll, azonban addig is, amíg ez meg nem történik, a Munkaközvetítő Hivatalnak teljesítenie kell kötelezettségét és ez csak abban az esetben lehetséges, ha ennek mindenki eleget tesz. Erre kérünk mindenkit, mert ellenkező esetben a legszigorúbb eljárást tesszünk kénytelenek ellene folytatni.

Hirdessen a Néplapban

Apró hirdetéseket este 6 óráig veszünk fel. József kir. h. u. 16. a Szabadság nyomdájában.

Erélyes munkát ígér a termelési bizottság

A termelő bizottság vasárnap délelőtti ülését Végh Dezső h. polgármester nyitotta meg. Rámutatott arra, hogy Debrecen környékén lévő 53.000 kat. hold földnek fele még nincs megművelve. Ezt a lehetetlen állapotot tűrni nem lehet — mondotta.

Aki nem dolgozik a traktorral, attól el fogják venni és annak adják, aki a nemzet érdekeit megértve, felszámja a földet.

Több felszólalás hangzott el arról, hogy az üzemanyag kevés, a termelő bizottság összetétele nem jó, szakemberekre van szükség.

Kállai Sándor bejelentette, hogy a falvakban azért tudnak jobb eredményt elérni, mert nagyobb az állatállomány, mint Debrecen környékén. Javasolta, hogy minden lótartról munkalappal lássanak el, hogy igazolni tudja, hány holdat művelt meg. Hibáztatta a fuvarosokat, akiket nem a köz-, hanem magánérdek vezet.

Hajdu János min. biztos kifogásolta, hogy mikor

Debrecen városában 47 traktor van, ebből csak 12-13 működik, hol van a 33 traktor?

Azt várják talán, hogy Dunántúlról, vagy Bácskából lássanak el minket búzával? Nem igaz az sem — mondotta —, hogy az állatállomány miatt nem lehet dolgozni, mert 3600 ló van Debrecen határában. Az a hiba, hogy fekete fuvarosok használják a lovakat. A tanyákon elrejtik az állatokat vermekbe. Ennek végét kell vetni! Úgyszintén a suttogó propagandát is le kell törni! Nem akarunk megműveletlen földet látni Debrecen határában — fejezte be felszólalását.

Kondor Imre konkrét javaslatot tett arra nézve, hogy vegyék hatósági ellenőrzés alá a termelőeszközöket, a fuvarosokat ellenőrizték,

ecélből a város alkalmazzon megfelelő fizetéssel és jogkörrel felruházott szakembereket. Javasolta továbbá azt is, hogy

május 15-ig minden fuvart állítsanak le és csak közmunkát végezzenek.

Tisztázni kell a munkásnak a munkához való jogát is. A Nemzeti Bizottság és a termelő bizottság mondja ki ennek érvényességét.

— Most nem a haszon a lényeges, hanem az, hogy jövőre legyen kenyérünk!

A bizottság elfogadta Kondor Imre javaslatát, azzal, hogy a tanyai kapitány mellé négy földszakértőt nevezzenek ki, akik sem politikai, sem más téren elfoglalva nem lesznek.

Hajdu miniszteri biztos tiltakozott az ellen, hogy pl. Harstein Nándor 450 kat. hold földjéből még 200 hold megművelésen, a Molnár Haris-birtok teljesen bevetetlen, Riakl-testvérek földjén még 220 hold nincs megművelve, helett 8 ló és 24 szarvasmarha van tulajdonukban!

Elfogadta a bizottság azt a javaslatot, hogy

a lovak páronként 20 kat. holdat munkáljanak meg május 31-ig.

Akinek egy lova van, egy másik egylovas gazdával dolgozzon közösen, de lovanként 10-10 holdat minden lótartrónak igazolni kell. Ha nincs meg az akarat bennünk, öt holdat nem tudunk megművelni, de nem fogjuk megtérni a szabotálót! Jó szóval nem lehet mindent elintézni, a szabotálókkal szemben diktatorikusan fogunk eljárni. Leglényegesebb, hogy a termelő munka egy pillanattal se álljon meg. Kivételt csak május elseje képez, amin teljes számban a gazdák is részt fognak és részt akarnak venni.

A földosztás háromnegyed részben befejeződött

Az Országos Földbirtokrendező Tanács jelentése szerint a Tiszántúl és a Duna-Tisza között a földosztás háromnegyed részben befejeződött, a még fennmaradó részben ezen a héten fejeződik be. A földnek mintegy 5-10 százaléka nem kerül felosztásra, ezt meghagyják a későbbi jogos igénylők és a Németország ellen harcoló katonák részére.

Sok megyében 100 százalékgig felosztották a földet,

azonban néhány megyében, ahol a reakciók különösen erős munkát végeztek, így Szabolcsban, Szatmárban, Abauj-Tornában, Hevesben, főként azonban Nógrádban a földigénylő bizottságoknak emberfeletti munkát kellett végezniük, hogy a földosztást véghez vihessék.

A mezőgazdasági munkák szempontjából, Bács, Csánád, Csongrád megye, Szeged, Baja, Cegléd, Kőrös és Kecskemét vidékén a irtási munkák nagyrészt befejeződtek. A Tiszántúl egyes vidékén,

főként ahol a lakosság szétszóródott, vagy a föld vizes, vagy az állatállomány hiányzik, marad bevetetlen föld. Szabolcs, Zemplén, Abauj-Torna megyében minden rendelkezésre álló földet meg fogják művelni.

A Dunántúlról még nem alakult ki tiszta kép, de általában a vetés 60-70 százaléka elkészült ott is, azonban megműveletlen föld is fog maradni, de tekintve, hogy a lecsökkent állatállomány miatt kevesebb szemestakarmány kell, sikerülni fog a lakosság részére szükséges elsőrendű élelmiszert előteremteni.

A földosztás befejezése után is együtt fognak maradni a földigénylő bizottságok, mint a falu népének vezetői testülete.

Végrehajtott népbírósi ítéletek

Szombaton, április hó 28-án reggel 8 órakor Budapesten, a Markó-utcai fogház udvarán végrehajtották Csikvári Győző és Horváth Ferenc bírható nyilasterroristákon a budapesti Népbíróóság által hozott halálos ítéletet. Mind a két elítélt kegyelemért folyamodott a Nemzeti Főtanácshoz, amely a két gonoszlevőt azonban nem tartotta kegyelemre érdemesnek.

Dr. Major Akos, a budapesti Népbíróóság elnöke pénteken kihirdette a két elítéltnek, hogy kegyelmi kérvényüket elutasították és az ítéletet 24 órán belül végre fogják hajtani.

Mint ismeretes, Csikvári Győző büntnyitét még Debrecenben tárgyalta le a Népbíróóság Országos Tanácsa és helyben hagyta a budapesti Népbíróóság ítéletét, amely Csikvári Győzőt halálra ítélte.

Kenyerjegyek beváltása

A május 1-től érvényes kenyérjegyek közül a fehér színű papírra nyomott rendes fejadag kenyérvásárlásra jogosító jegyre egy szelvényre két napi fejadag, vagyis negyven deka kenyér, a testi munkások részére kiadott narancssárga színű jegyre két napra 60 deka (hatvan), a nehéz testi munkások részére kiadott sötét színű jegyre két napra 80 (nyolcvan) deka kenyér szolgáltatható ki.

Polgármester.

Tisztogatás a HÉV-nél és a MÁV-nál

A HÉV közismert jobboldali berkeiben folytat tisztogatást a rendőrség. A tisztogatás folyamán internálták Orbán István villamoskalkaut, nyilas szervezőt.

Ugyancsak folyik a tisztogatás a MÁV-nál. Most hoztak internálási végzést Riskó László ellenőr, Réti András ellenőr és Vecsei István intéző ellen. Mindhárman jobboldali pártok tagjai voltak.

Népellenes magatartása miatt internálták Takács Sándor postavonal felügyelőt.

DANCING

Széchenyi-u. 1/b. Ma d. u. 3 órától Nagy ünnepi ösztánc TÁNCVERSENYDIJAKKAL Kitűnő Jász.

Kereskedő Társulat közleményei

Fűszernagykereskedők szakosztálya szerdán délután fél 6 órakor tartja alakuló ülését a Kereskedő Társulathoz, Piac-u. 8. szám.

Áru-bizottság május 2-án, szerdán délután 5 órakor a Kereskedő Társulat helyiségében értekezletet tart.

Étkezések és kifőzők szakosztályuk megalakítása végett május 4-én, pénteken délután 4 órakor a Kereskedő Társulat Piac-u. 8. szám a. helyiségében mindnyájan jelenjenek meg.

Fakereskedők, tűzifa, szén, épületfa kis- és nagykereskedők május 5-én, délután 5 órakor szakosztályuk megalakítása végett a Kereskedő Társulat 8. sz. a. helyiségében saját érdekében mindnyájan okvetlenül jelenjenek meg.

Összeresek, zsibárosok, használt áru kereskedők május 6-án, vasárnap délután 4 órakor szakosztályi gyűlést tartanak, minden szakosztályi tag okvetlenül megjelensét elvárjuk.

Üzletünk vezetését személyesen átvettük. Haifestés, tartóshullám, kozmetika, békebeli anyagokkal idsb. és ifj. Komáromi Józsefné József kir. hg.-u. 3. (bika bérház)

A 25 - 100 liter űrtartalmu főzőüstök bejelentése

A honvédelmi miniszter, a bárki tulajdonában (birtokában) lévő 25-100 liter űrtartalmú főzőüstöket, főzőüstöket igénybe vette.

Felhívom a város lakosságát, az összes intézményeket, üzemeiket stb., hogy a tulajdonukban (birtokukban) lévő főzőedényeket, főzőüstöket f. évi május hó 3-án, déli 12 óráig a városi katonai ügyosztálynál, Kossuth-u. 20. sz. fsz. 29. sz. szobában írásban jelemtsák be. A bejelentésnek tartalmaznia kell a tulajdonos (birtokos) nevét és pontos lakcímét, a főzőüst űrméretét és a., hogy milyen anyagból készült (vas, öntött vas, zománcozott vas, stb.) és tárolási helyét. Polgármester.

Dr. Naményiné gyorsíróiskolájába bármikor beiratkozhat Piac-utca 58. Linoleum-házban.

Felelős szerkesztő és kiadó: DR. TARISKA ISTVÁN. Szerkesztő: VILÁG MIKLÓS. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debrecen, Ferenc József-út 28. sz. II. emelet. Telefonszám: 254. Előfizetés egy óra P 28.— Nyomatott a „Szabadság” nyomdai és kiadóvállalat körforgógépén Debrecen, József kir. herceg-u. 16. Felelős nyomdaigazgató: MÉNES JÁNOS.

APRÓHIRDETÉSEK

ÁLLÁS

Parkotthoz érto háztartási alkalmazottat keresek. Szilpál, Alföldi palota I. emelet 5. 703

Cyromekszerető kislányt vagy idősebb nőt keresek. Rothermere-utca 24. 725

Házvezetőnőnek vidékre is elmennék. Cím a kiadóban. 725

Szántó embert keresek azonnalra. Laktanya-utca 2. Temetőnél, Takács. 727

Elsőrendű úri fodrászegéd elhelyezkedne teljes ellátással vidékre is. „Jó kosz” jelige. 279

Háztartási alkalmazottat, minlenest vagy bejárónót felveszek. Turai, Rákosi Jenő-utca 7. II. emelet 3. szám. 728

Jó munkás férfi fodrászegédet felveszek. — Bíró László, Rákosi Jenő-u. 7. 713

Jól főző mindenes bejárónót felvétetik egész napra. Szent Anna 66. szám. Mé-száros cukrász. 715

Jó munkás úrifodrászegéd és egy tanulóleány felvétetik. Erdős, Széchenyi-utca 1. szám. 719

Komeniois vagy szabad majorost keresek Ondódra. Ugyanott feles bérlőt. Értekezni Percec-u. 16. sz. 674

Idősebb embert házimunkára felveszek. Pacsirta-u. 18. 620

Bejárónót egész napra azonnal felveszek. Varga-Kozma Béla, Széchenyi-u. 19. I. em. 654

Szűcssegéd bormunkára teljes ellátással, jó fizetéssel azonnal felvétetik. Mátészalka, Szűcs György szűcemester. 631

Egy mindenes leányt azonnalra felveszek. Csemele 20. 716

Női fodrászegédet alkalmazok. Polgár, Gambrius átjáróban. 711

LAKÁS

Albérleti lakást adok magános személynek. Meszena-utca 10. 714

Két vagy három kvártélyost felveszek. Szegfű-u. 17. 690

EGYÉB

Fodrász üzletet a Rákosi Jenő-u. 7. szám alatt megnyitottam. Bíró László fodrászmester. 712

Kendert minden mennyiségben veszek. Eszenyi költégyártómester, Monostorpályi-út 82. 708

Miniféle sport hálójavítást és készítést vállalom. Eszenyi költégyártómester, Monostorpályi-út 82. 709

Épületgerendák eladók. Érdeklődni lehet Cegléd-u. 8. 710

Libát, csirkét felébe vállalom. Báthori-utca 18. Csapókört. 726

Egy jó fejős kecskét elcserelelek egy pár malacért. Bellegelő 212. Monostorpályi út. 704

200 darab tetősorépp eladó. István-út 31/d. 706

Palával fedett lebombázott családi házat veszek. Monti ezrede-utca 5. szám. 721

Márkás zongora eladó megbízásból. Szendrei, Batthyány-u. 721

Teleobjektívot vennék Leica vagy Contax-hoz. Vásárolnék fenti gépekhez tartozókat. Szigeti, Batthyány-u. 18. 702

Új rekamék, hencserek és egy nagyobb tükör eladó. Major, Péterfia-utca 26. 716

Két méter tűzifa eladó. Móric-utca 32. 718

Acélrótd 20 kgr., ötkilós mérleg, 3 méteres puld, lietes láda, úvegek, apróságok eladók. Wolafka-utca 3. 705

Társulnék városunk területén lakó ügyes gazdaszonnal, üzleti célból, kinek saját konyhája és tüzhelye van. N. J. Meszena-utca 11. 707

Mindenféle bombaszerű bútorkat veszek. Teleki-u. 6. sz. 556

Börtalpú 36-37-es kivágott női cipőt elcserelelem hasonló 38-39-re. Kazinczy 7. 724

FIGYELEM! Eltűnt hazatért deportált osonagja pénteken Nagyalomás-Péterfia-utcai vonalon. Legszükségesebb pótolhatatlan ruhadarabjaim voltak benne. Kérem a háztassák megtalálóját, adja le a „Néplap” szerkesztőségébe. 722

Erdői grafológus fogad hétköznap Attila-tér 4., vasárnap Tancsics-utca 4. 558

Szemüvegeket, kereteket, optikai cikket minden mennyiségben veszek Cserép látszerész szaküzlete, Piac-utca 24. 621

Veszek bútorszövetet, ve-lurt, afrikot, szort, szegzet, zsiniget, zsákvásznat. Major, Péterfia-u. 26. 451

Mozaiklapok, Abolit-lemezek, fűrészpont szialakalaj javításra, mész-salak és kerti utakra vörös salak kapható a Debreceni Műkögyárnál. — Fűrdő-utca 2. 865

Cyapjú van eladó. Értekezni Péterfia temető őrház-nál. 702

Hasas disznót és kis csár két vállalok részes tartásra. Szabolcs-u. 15. 717

Takarmányrépa bármilyen mennyiségben kapható Csákinál, Piac-dűllő 15. 631

Vagyonmentő (Bádgos utca 1. sz.) vételre keres bútorkat, yázákat, nyrpéket, órákat, modern hálóbútorkat, porcellán és étkezésleket, fehérneműt, ágyneműt, férfi és női ruhákat. 613

Aranyat, ezüstöt, órárt brilliánsat magas árban vesz Blattner, Ceapó 83. 179

Magas árat fizetünk és azonnali megvételre keresünk bútorkatnak valé vásznakat, szöveteket, írós és varrógépeket, szőnyegeket, bútorkat, festményeket, képrámákat, dísztárgyakat stb. Ingóságkövetítő, ref. püspöki bérpalota 682

Mérlegjavítást vállalom. Révész-tér 2. (Kistemplom mellett.) 533

Sortést, szarvasmarhát legmagasabb napi áron vásárolok. Vadász László, Miklós-u. 43. 10

Kártolást, fonást elsőrendű gypájával vagy nagy munkabérral megfizetjük. Termelőképeek jelentkezzenek délutánonként. FAVORIT, Csapó-utca 24. 210

Használjunk békebeli pamutból foszlány st p-polót, műrostmentes, kiadós, amíg van. Favorit. Csapó 24. 865

Kerékpár-, varrógépjavitás, kerékpárt, varrógépet eladok, veszek és becserelek. Karsai műszerezés, Mágoss György-tér 9. 212

vitész Makády Lajos
ny. irodaiigazgató 72 éves korában elhunyt. Temetése szerdán 3 órakor lesz a díszravatalozóteremből. — Ugyanaznap a klinikai telepről átszállított szeretett felesége hamvai mellé. Halálá rokonosság gyászolja. Lakás Ferenc József-út 43. Gebauer teleküzési vállalat.

Leza jusi ür talmas sorokk tatta döbber mazta seit. legfont akció harcot cíós t igazi akadál A r ban a több k resztül sitva merény Éppen cíó elle szavak rét val határoz jelentk milynt szembe Nem az utó a fasiz fonodo egyszer mus Q jedo v az —, lis ma megter lógia a alatt k számár fasizmu tetlen visszar me! a magyar rendelt hatalon magyar akció egész — a német A re jai ma pózaba hősök kezeikl Ebből tött ors sének ki nyil a reak lasok. sá; j sok multbe bíróság gok a tákat, s rát inté építés cíósok osztály A r egyérte építésér